PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 80 lir

Leto XXVII. Št. 76 (7864)

TRST, sreda, 31. marca 1971

V MOSKVI SE JE PRIČEL KONGRES SOVJETSKE KOMUNISTIČNE PARTIJE

Obsežen govor Brežnjeva predvsem o perečih mednarodnih vprašanjih

Šest predlogov za dosego mednarodnega pomirjenja in razorožitve
Umerjena polemika s Kitajsko - Opravičevanje sovjetske vojaške intervencije v ČSSR - Ostra kritika «revizionizma» in «nacionalizma»

MOSKVA, 30. — Ob 10. uri dopoldne se je v kongresni palači pričel 24. kongres sovjetske komunistične partije, katerega je otvoril predsednik vrhovnega sovjeta Nikolaj Podgorni. Sporočil je, da na kongresu sodeluje točno 4.963 delegatov ter 101 delegacija komunističnih in delavskih partij sveta.

Po običajnih uvodnostih je spregovoril generalni tajnik Brežnjev, ki je govoril v celoti 6 ur in 5 minut. Pretežno večino svojega govora je posvetil odnosom med socialističnimi državami, mednarodnemu delavskemu gibanju in svetovnemu položaju na splošno, v drugem delu pa je obravnaval gospodarski in splošni razvoj Sovjetske zveze. O tem bo še posebej govor v poročilu Kosigina, ki se bo nanašal na petletni gospodarski načrt.

Brežnjev je bil v svojih izjavah

Leonid Brežnjev

pomirljiv, saj je med drugim sicer polemiziral s Kitajci, vendar pa je dopuščal možnosti dogovarjanja. Tako je obžaloval sedanjo protisovjetsko politiko kitajskega vodstva, omenil pa je tudi znake normalizacije in da so bile napravljene koristne stvari z izmenjavo veleposlanikov in pričetkom pogajanj v Pekingu o spornih vprašanjih. Brežnjev je dejal, da odločno zavračajo lažnive obtožbe na račun politike sovjetske partije, da pa ne bodo v ničemer popustili, kadar gre za nacionalne interese sovjetske države. Zaključil je, da so pripravljeni normalizirati odnose in vzpostaviti odnose prijateljstva ter dobrega sosedstva z Ljudsko republiko Kitajsko.

Glede skupnosti socialističnih držav je generalni tajnik KP SZ omenja, da se je v preteklem petletju znatno politično in vojaško utrdila. Obširno je obravnaval Češkoslovaško ter govoril o nevarnosti kontrarevolucije, ki ni obstajala samo v ČSSR, temveč je šlo za poskus udara na pozicije socializma v Evropi ter za novo ofenzivo imperializma. V tej zvezi je ponovil svoje znano stališče, da predstavlja «bratska enotnost socialističnih držav največje jamstvo proti silam, ki bi hotele napadati in ošibiti socialistično področje».

Med drugim je govoril tudi o odnosih z Jugoslavijo, kjer je bil zelo splošen. Izrazil je željo za utrditev socializma v Jugoslaviji, za razvoj državnih odnosov in odnosov z jugoslovanskimi komunisti.

Glede sovjetske zunanje politike na splošno pa je njene cilje orisal, v daljšem odstavku, v katerem pravi da je treba skupaj z drugimi socialističnimi državami zagotoviti ustrezne mednarodne pogoje za gradnjo socializma in komunizma, utrditi enotnost in povezavo socialističnih držav, njih prijateljstvo in njih bratstvo; podpirati nacionalna osvobodilna gibanja in sodelovati z novimi državami v razvoju; braniti na dosleden način načelo mirnega sožitja med državami z različnim socialnim ustrojem; odločno odgovarjati agresivnim silam imperializma in končno preprečiti človeštvu novo svetovno vojno.

V tej zvezi je Brežnjev tudi navedel nekatere konkretne predloge za pomirjenje, odnosno za splošno razorožitev. Te predloge vsebuje naslednjih šest točk:

1. Odstraniti je treba vojna žarišča na jugovzhodu Azije in na Bližnjem vzhodu ter politično urediti vprašanje na obeh področjih.

2. V Evropi je treba doseči pomirjenje in kolektivno varnost s priznanjem trajnosti meja po drugi svetovni vojni, obe zavezništvi — NATO in varšavski pakt — pa naj se razpustita, tako da se najprej razpuste njuni vojaški organizaciji.

3. Prepovedati je treba atomsko, kemično in bakteriološko oborožitev in vse atomske poskuse, za kar naj se skliče vrsto konferenc petih atomskih držav (Sovjetske zveze, ZDA, Francije, Velike Britanije in Kitajske), ki naj sprejmejo omenjene sporazume.

4. Skliče naj se svetovna konferenca o razorožitvi, pred njo pa pripravljalna konferenca za zmanjšanje stroškov za oborožitev.

5. Dosledno je treba izvajati resolucije OZN proti kolonializmu, rasizmu in kakršni koli obliki apartheida.

6. Razširiti je treba odnose med vsemi državami, ki to žele in v tem okviru sodelovati k obrambi naravnega okolja, v borbi proti boleznim in pri vesoljskemu raziskovanju.

Glede položaja v zapadnih državah je Brežnjev omenil obstoječa nasprotja med imperialističnimi silami. V Indokini niso bili zavojevani lovorjevi venci zmage, temveč na desettisoče žalnih vencev. Tudi tako imenovana «vietnamizacija vojne» ne bo mogla potegniti Amerike in blata umazane vojne. Obstaja samo ena pot rešitve, ki jo je jasno nakazala vlada demokratične republike Vietnam in začasna demokratična vlada južnovietnamske republike, ki jo mi odločno podpiramo.

Glede Srednjega vzhoda je Brežnjev ponovil že znana stališča.

Brežnjev je ugotovil, da se utrjuje povezava med svetovnim komunističnim gibanjem, da pa ne smejo zapirati oči tudi glede nekaterih negativnih pojavov. Dejal je, da je v celoti veljavna borba proti desničarskim in levičarskim revizionistom in proti nacionalizmu. Zlasti so nevarne nacionalistične težnje, ki dobivajo protisovjetski značaj in ki jih buržoazna propaganda rada izkorišča. Brežnjev pravi, da protisovjetski propagandisti govorijo revizionistom, da naj skušajo biti protisovjetski in proglasili jih bodo za resnične marksiste in leniniste.

V tej zvezi je kot primer navedel Garaudyja v Franciji, Fischerja v Avstriji, Petkova v Venezueli in skupino «Manifesto» v Italiji. Borbo proti takim elementom ocenjujejo komunisti kot nekaj zelo pomembnega za utrditev enotnosti v svojih vrstah.

Ko je generalni tajnik zaključil prvi del svojega govora, je odšel za pol ure z govornice in je nato pričel obravnavati notranji položaj Sovjetske zveze ter še zlasti gospodarska vprašanja. Osnovna naloga petletnega načrta je v zagotovitvi materialnega in kulturnega blagostanja prebivalstva s pomočjo naglega razvoja socialistične proizvodnje, okrepitvijo učinkovitosti, tehničnega in gospodarskega napredka in produktivnosti dela. Navedel je nekaj podatkov o dosedanjih gospodarskih uspehih, da se je dohodek na prebivalca v zadnjih petih letih zvišal v realnem obsegu za 33 odstotkov. Vendar pa obstaja še vedno resno notranje nasprotje sistema, ker je popraševanje po potrošnih dobrinah višje od ponudbe, da pa obstajajo možnosti, da se zadovoljijo potrebe prebivalstva.

Brežnjev ni omenil direktno ne Stalina ne Hruščeva, je pa kritiziral njuno politiko in sistem vladanja, ki jih je postavil na isto raven. Tako je govoril o posledicah «kulta osebnosti» in o napakah «subjektivistov», kar v sedanjem sovjetskem političnem besednjaku pomeni stalinizem odnosno politika Hruščova.

V Moskvi je kongres povsem logično vzbudil veliko zanimanje. Radio in televizija sta ga neposredno predvajali. Po Moskvi krožijo govorice, da bodo med kongresom izstrelili vesoljsko raketo odnosno vesoljsko ladjo «Sojuz», ki naj bi imela na krovu posadko in ki naj bi odpeljala ponovno na Zemljo «lunohod.»

POLOŽAJ V VZHODNEM PAKISTANU

HUDI SPOPADI MED UPORNIKI IN VOJSKO V DAKI IN ČITAGONGU

Zahodnopakistanski vojaki so pobili tretjino študentov daške univerze
V Ravalpindiju prikrivajo resnico o uporu v vzhodni bengalski pokrajini

NOVI DELHI, 30. — Tudi danes ni mogoče točno povedati, kakšen je pravzaprav položaj v Vzhodnem Pakistanu. Eno pa je gotovo. Zahodnopakistanska vojska je v preteklih dneh pobila na tisoče civilistov in «upornikov», vzhodnih Bengalcev, ki so proglasili neodvisnost bengalske države že včeraj smo objavili vest iz Indije, da je zahodnopakistanska vojska pobila že okrog 300 tisoč Bengalcev. Položaj je še vedno izredno napet in vesti so precej skope, če izvzamemo uradna sporočila osrednje pakistanske vlade v Ravalpindiju in vesti, ki jih objavlja radijska postaja «Svobodna Bengalija».

Radio v Karaču je danes ponovno sporočil, da je položaj v Vzhodnem Pakistanu popolnoma v rokah vladnih oblasti in da ni prišlo do hujših incidentov. Povedal je, da je vojska včeraj nastopila proti «oboroženim razgrajaškim skupinam v Čitagongu in vzpostavila red. Podobne vesti iz Vzhodnega Pakistana, kjer je zahodna osrednja oblast uvedla popolno cenzuro, objavljajo v Karaču že nekaj dni, čeprav so nekateri zahodni časnikarji, ki so bili v Vzhodnem Pakistanu, povedali, da razsaja tam državljanska vojna.

Po drugi strani pa je radio «Svobodna Bengalija», ki so ga sprejeli v Kalkuti, danes sporočil, da so na letališču v Daki v teku ostri boji. Po ulicah Čitagonga pa je prišlo med dnevom do številnih spopadov na nož med zahodnopakistansko vojsko in bengalskimi uporniki. Isti radio je povedal, da so osvobodilne sile, ki jih vodi šejk Mujbur Rahman, zasedle mesta Rangpur, Kulna in Kuštja. Zahodne tiskovne agencije so včeraj in v preteklih dneh objavile tudi nekatere slike, ki so jih skrivaj prinesli s seboj časnikarji in fotoreporterji, ko so jih izgnali iz Vzhodnega Pakistana, ki prikazujejo ruševine v Daki, Čitagongu in drugih vzhodnopakistanskih mestih. Po pripovedovanju istih časnikarjev, je vojska napravila na univerzi v Daki pravi pokol in pobila več sto študentov in precejšnje število profesorjev.

V Novem Delhiju so indijske vojaške oblasti izjavile, da je vlada naročila svojim četam na meji z Vzhodnim Pakistanom, naj streljajo na zahodnopakistanske vojake, če bodo prekoračili mejo pri zasledovanju bengalskih upornikov. V Novem Delhiju se je tudi izvedelo, da so v teku razgovori na visoki ravni med Zahodnim Pakistanom, Turčijo in Iranom, ki so povezani z vojaško pogodbo. Po istih vesteh, naj bi Turčija že poslala v Ravalpindi nekaj svojih vojaških izvedencev.

Japonska tiskovna agencija «Kyodo» je danes objavila izjave japonskih pomorščakov, ki so na ladjah v vzhodnem pakistanskem pristanišču Čitagong. Ti pravijo, da so v mestu hudi boji med vojsko in bengalskimi nacionalisti in da je bilo doslej že mnogo mrtvih. V mestu se vidijo številni požari, in mnogo trupel plava v pristaniških vodah.

Radijska postaja bengalskih osvobodilnih sil je nocoj sporočila, da so zahodnopakistanska letala bombardirala mesti Comilla in Jessore, medtem ko se nadaljujejo boji v mestu Silhet. Tudi nocoj je radio «Svobodna Bengalija» govoril o bojih za daško letališče. Hkrati pa je sporočil, da so uporniki zasedli daško radijsko postajo. Predsednik začasne vlade «Svobodne Bengalije» je po radiu pozval številne države, naj priznajo novo vlado.

Na letališču v Novem Delhiju se je danes ustavilo jugoslovansko letalo, ki je prišlo iz Dake. Letalo ima na krovu 60 jugoslovanskih strokovnjakov in njihovih družinskih članov, ki so delali v Vzhodnem Pakistanu. Jugoslovanski potniki so povedali, da je bilo letališče ob njihovem odhodu še v rokah pakistanske vojske. Izjavili so, da položaj v Daki ni bil normalen,

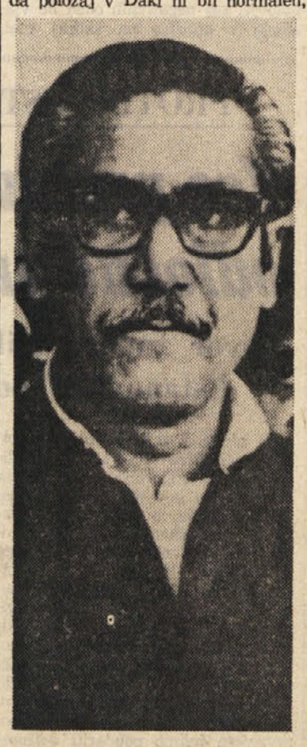

Voditelj bengalskih upornikov šeik Rahman

da pa je vladalo precejšnje zatišje. Povedali so tudi, da je vojska nadzorovala vse osrednje mestne ulice.

Danes je prispel iz Dake v London vzhodnopakistanski študent Shamaul Alan, ki ima s seboj poslanico šeika Rahmana. Študent je izjavil časnikarjem, da pakistanska vojska neusmiljeno pobija civilno prebivalstvo svobodne Bengalije. V Vzhodnem Pakistanu izvajajo zahodni Pakistanci genocid z množičnim pokolom. Povedal je tudi, da je zahodnopakistanska vojska doslej pobila najmanj tretjino študentov daške univerze in okrog tisoč policistov bengalske narodnosti.

NA SEJI KOMISIJE ZA NOTRANJE ZADEVE ZBORNICE

Brez novosti poročilo Restiva o preiskavi proti neofašistom

V Bariju preiskava proti fašistični skupini «Avanguardia rivoluzionaria» - Skupen poziv sindikatov na stavko 7. aprila

RIM, 30. —V komisiji za notranje zadeve poslanske zbornice je danes odgovoril notranji minister Restivo na različna vprašanja v zvezi z dejavnostjo skrajno desničarskih izvenparlamentarnih skupin. Minister je zagotovil, da bodo branili demokratično varnost ter izjavil, da se demokracija v Italiji utrjuje z vedno bolj odgovornim ljudskim sodelovanjem, sile reda, policija in karabinjerji izvršujejo svoje dolžnosti v spoštovanju zakona, oborožene sile v ozračju zvestobe, sodišče pa v polni avtonomiji zagotavlja pravice državljanom.

Restivo je nato precej obsežno orisal dogodke v zvezi s poskusom z dejavnostjo «Fronte nazionale», ogradil pa se je z ugotovitvijo, da se preiskava še vrši in da zaradi tega vlada ne more vsega povedati. Policija je nadzorovala to organizacijo že od ustanovitve, avgusta 1970 pa je okrepila nadzorstvo zaradi govoric o velikih akcijah, ki naj jih organizacija pripravlja. Policija in karabinjerji so izvedeli, da namerava izvršiti nekaj sto pripadnikov skrajne desnice v noči med 7. in 8. decembrom demonstrativno akcijo. Sprejeti so bili preventivni ukrepi, vendar to noč ni prišlo do nobenega prevratnega dejanja. Neresnična je vest, ki so jo pred dnevi razširili časniki, da naj bi ekstremisti vdrli omenjeno noč v palačo Viminale. Izvedelo pa se je, da se je sestala skupina pripadnikov «Fronte nazionale» v telovadnici v Ulici Eleniana ter se je policija prepričala, da gre za akcijo, ki je spadala v okvir programa omenjene organizacije.

Policija je pričela s preiskavo, sodne oblasti so 15. februarja izdale dovoljenja za nadzorstvo nad telefoni, nadaljnja dovoljenja so bila izdana 26. februarja in 2. marca. Ugotovili so, da so bile sumljiva osebe povezane z drugimi v Genovi, Milanu, Neaplju in Bariju. Na tej osnovi so kvesture izvedle preiskave. Skupno je prišlo do 35 preiskav na domovih in so bili v Rimu odkriti različni dokumenti o dejavnosti «Fronte nazionale». Na tej osnovi je prišlo do prvih priporov.

Restivo je zagovarjal utemeljenost, da niso odvzeli princu Valeriu Borgheseju potnega lista, češ da je postopek strogo legalen, ker se lahko potni list odvzame samo osebi, proti kateri obstaja zaporni nalog, ali kazenski postopek, za katerega zakon predvideva zapor. To pa ni bil primer Borgheseja, ko je izginil.

Glede načina preiskave, pa je Restivo dejal, da je izdal navodila poveljniku policije in poveljniku karabinjerjev, da delujejo enotno, ter da so «sile reda» strogo spoštovale zakon in nove norme, ki urejajo delovanje sodne policije.

Načelnik komunistične skupine in poslanske zbornice Ingrao, je ugotovil, da je vlada dolgo časa podcenjevale prevratniške akcije desničarskih skupin, krščanska demokracija se je usedla na lagodno teorijo «nasprotujočih se ekstremizmov», policija pa je omogočila Borgheseju beg. Poslanec je tudi obžaloval, da minister ni ničesar rekel o seznamih imen, ki so navedena v dokumentih zaplenjenih med preiskavami. Ni mogoče trditi, da so vse imenovane osebe nedvomno zapletene z zaroto, treba pa se je vprašati, če so jih vsaj zaslišali. Ingrao je v tej zvezi vprašal, kakšne so odgovornosti voditeljev vsedržavnega združenja padalcev.

Poslanec PSIUP Latanzi je govoril o odgovornosti policije zaradi neučinkovitosti preiskav. Socialist Bertoldi pa je mnenja, da je bila akcija policije tokrat energična, odločno je zavrnil tezo «nasprotujočih sin ekstremizmov ter zaključil svoja izvajanja s pozivom k enotnosti vseh protifašističnih sil, ki so resnično jamstvo proti kakršnemu koli prevratniškemu in reakcionarnemu poskusu.

Jutri se bo sestala vlada.

Iz Barija poročajo, da je javno tožilstvo pričelo preiskavo proti devetim voditeljem skrajno desničarske izvenparlamentarne skupine «Avanguardia rivoluzionaria». Preiskavo so pričeli 10. marca in so odkrili vrsto dokumentov, iz katerih izhaja, da gre za organizacijo z «protidemokratičnimi cilji», ki so lastni fašistični stranki.

Danes so se sestala vsedržavna tajništva sindikalne konfederacije CGIL, CISL in UIL, ki so izdala skupni proglas o razlogih za splošno vsedržavno stavko, ki bo v sredo 7. aprila. Sindikati pravijo, da gre za napad gospodarjev na sindikalno gibanje in na sindikalne pridobitve, zaradi česar je potrebna odločnost sindikalnih organizacij. Sindikati se zavedajo, da stavka prinaša za celotno skupnost, še zlasti pa za delavce, žrtve, ki so upravičene samo takrat, kadar gre za pomembne cilje. Sedaj je v ospredju vprašanje reform in vlada ni izpolnila obveznosti glede reforme stanovanjske politike in zdravstvene reforme, ki jih je sprejela s sindikalnimi organizacijami.

AMERIŠKI BOMBNI NAPAD NA DEMILITARIZIRANI PAS

SAJGON, 30. — V štirih zaporednih napadih so ameriški lovski bombniki obstreljevali danes domnevne severnovietnamske vojaške položaje v severnem delu demilitariziranega pasu med obema Vietnamoma. Glasnik ameriškega vojaškega poveljstva v Sajgonu je izjavil, da je bil napad izveden na osnovi «doktrine o zaščitni reakciji» ter da je bil cilj akcije «rešiti življenje Američanov».

Američani in Sajgonci so medtem koncentrirali v najbolj severni pokrajini Južnega Vietnama Quang Triju več kot 50.000 mož, da bi zatrli okrepljeno dejavnost partizanov na tem področju po nečastnem koncu operacije v Laosu. Zbiranje ameriško - sajgonskih sil ob meji meče še bolj temno luč na današnje vojnohujskaške izjave sajgonskega podpredsednika Cao Kyja, ki je spet govoril o napadu proti Severnemu Vietnamu. Dejal je, da je oborožen napad severno od demilitariziranega pasu «dolžnost vseh protikomunističnih borcev, da bi rešili 20 milijonov sonarodnjakov, ki živijo pod komunističnim zatiranjem». V zadnjih tednih je to že tretji poziv kolaboracionističnega predstavnika k novi nevarni pustolovščini proti Severnemu Vietnamu.

Medtem se nadaljuje umik ameriških in sajgonskih vojakov iz velikega oporišča v Ke Sanu, ki je še vedno pod partizanskim ognjem. V okolici baze je prišlo včeraj do treh spopadov, pri katerih je bil en ameriški vojak ubit, 22 pa ranjenih.

(Na sliki: ameriški vojaki v Ke Sanu streljalo proti domnevnim partizanskim položajem).

Zvezna skupščina podaljšala mandat predsedniku Titu do konca avgusta

Svet narodov zvezne skupščine je odobril letošnji zvezni proračun - Živahna razprava o gospodarskih vprašanjih

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 30. — Svet narodov zvezne skupščine je sprejel na današnji seji predlog ustavnega zakona o podaljšanju mandata predsednika Tita, ki po ustavi zapade 1. maja, do 31. avgusta letos. Mandat predsedniku Titu je bil podaljšan zaradi ustavnih sprememb, ki se pripravljajo, ki predvidevajo ustanovitev predsedstva republike.

Svet narodov je pravtako soglasno sprejel predlog zveznega proračuna za tekoče leto, ki je bil predhodno sprejet v ostalih svetih zvezne skupščine, in okrog 30 drugih zakonskih predlogov, ki se večinoma nanašajo na izpolnitev zveznega proračuna.

Gospodarski svet zvezne skupščine je po živahni razpravi sklenil zahtevati od zveznega izvršnega sveta, da v okviru svoje pristojnosti čimprej sprejme ukrepe, ki bi omogočili uresničenje smotrov resolucije zvezne skupščine o gibanju v gospodarstvu v tekočem letu. Svet je namreč ugotovil, da se ti smotri ne izpolnjujejo in da se v gospodarstvu ponavljajo neugodna nihanja iz lanskega leta. Gospodarski svet zahteva od zveznega izvršnega sveta, da do konca aprila predloži skupščini analizo o gospodarskem položaju. Svet je poleg tega opozoril, da se morajo naporom zveznih organov za stabilizacijo v gospodarstvu pridružiti tudi republike, pokrajine, občine in delovne organizacije.

V razpravi je več poslancev izrazilo nezadovoljstvo zaradi neučinkovitosti zveznega izvršnega sveta in njenih organov v delu za izboljšanje položaja v gospodarstvu. Rezultati zunanje trgovinske izmenjave, investicij in potrošnje blaga, cen življenjskih stroškov in blagovno-denarnih odnosov, so po ugotovitvah poslancev, popolnoma drugačni od predvidenih. Podpredsednik zveznega izvršnega sveta dr. Sirotkovič je v odgovoru na pripombe poslancev priznal, da so težave v gospodarstvu velike in da nerešena vprašanja tržnih cen in zunanjetrgovinskega sistema ovirajo napore, ki se vlagajo za stabilizacijo gospodarstva. Kot je znano, ta vprašanja niso rešena zaradi nesoglasja s posameznimi republikami. Predsednik sveta dr. Grivčev je očital zveznemu izvršnemu svetu, da se ne dovolj učinkovito zavzema za skladitev stališč z republikami in pokrajinami.

Pod pokroviteljstvom predsednika republike Tita, se je danes v veliki beli dvorani Doma sindikatov pričel prvi kongres za kemično inženirstvo in tehniko. Kongresa se udeležuje okrog 1200 znanstvenih delavcev in kemikov, tehnologov, strojnikov, elektronskih tehnikov, matematikov, ekonomistov in drugih strokovnjakov, katerih delo je neposredno povezano s kemičnim inženirstvom in procesno tehniko. B. B.

MED VOJSKO IN PALESTINCI SPET NAPETO

Spopadi v Jordaniji

AMAN, 30. — Voditelj palestinske organizacije «Al Fatah» Jaser Arafat je poslal danes tunizijskemu predsedniku Burgibi pismo, v katerem ga poziva, naj takoj posreduje, da bi napravil konec «grozljivemu prelivanju krvi in pokolu, ki je v teku». Palestinske organizacije obtožujejo namreč jordansko kraljevo vlado, da ponovno poskuša zadati smrtni udarec palestinskemu odporniškemu gibanju.

Spopadi med vojsko in «fedajini», ki so vzplamteli pretekli petek v Irbidu, so se v manjši meri nadaljeli tudi danes predvsem v okolici Jerasha, na pol poti med prestolnico Amanom in mestom Irbid na severu države. Jordanske oblasti zavračajo obtožbo, da so zakrivile pokol, te obtožbe pa so povzeli tudi v Kairu, kjer vlada v odgovoru Arafatovi poslanici predsednika Sadata prav tako uporablja izraz «pokol». V znamenje protesta je ZAR umaknila vse svoje predstavnike iz komisije, ki so jo imenovali septembra lani, da bi nadzorovala nad izvajanjem sporazuma med Huseinovo vlado in Palestinci. Egiptovski člani komisije so že zapustili Aman; izjavili so, da so jim jordanske oblasti onemogočile, da bi redno opravljali svojo funkcijo.

Glasnik «demokratične ljudske fronte za osvoboditev Palestine» pa je danes opozoril na ameriško podporo jordanski vladi pri poskusu likvidacije palestinskega odporništva. Glasnik je poudaril, da so ZDA obljubile pred kratkim Jordaniji vojaško pomoč za tri milijone dolarjev ter posojilo za 30 milijonov.

V Parizu se je danes začela konferenca egiptovskih veleposlanikov v zahodni prestolnicah. Eno od glavnih vprašanj na dnevnem redu je predlog o ponovnem odprtju Sueškega prekopa.

KUVAIT, 30. — Tu so neznanci ubili danes bivšega iraškega podpredsednika in obrambnega ministra Hardana Takritija. Neznanci so streljali na Takritija, ko se je pripeljal z avtomobilom iraškega veleposlanika v Kuvaitu pred bolnišnico, kamor je šel na zdravniški pregled. Streli so ga smrtno zadeli in je bil na mestu mrtev. Takriti je živel od lanskega oktobra v izgnanstvu v Alžiriji. V Kuvait je prišel na kratek obisk iz Meke, kjer je bil na romanju.

Odmevi iz tujine o Titovem obisku

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 30. — Vse tuje agencije, listi in radiotevizijske postaje so z veliko pozornostjo spremljele obisk predsednika Tita v Italiji in Vatikanu in razgovore, ki jih je imel predsednik z italijanskimi državniki in papežem Pavlom VI. V informacijah in v komentarjih se na pomen obiska v Italiji in Vatikanu ne glede samo s stališča dvostranskih odnosov, temveč se poudarja odraz obiska na položaj v Evropi in na mednarodne odnose.

Ugledni zahodnonemški list «Süddeutsche Zeitung» in drugi zahodnonemški listi poudarjajo v svojih komentarjih, da so se jugoslovansko-italijanski odnosi tako razvili, da omogočajo plodno sodelovanje v korist miru in varnosti na področju Jadrana kakor tudi v okviru Združenih narodov in v svetovni politiki sploh. List poudarja, da je obojestranska želja, da se odnosi razvijajo na vseh področjih in da sedaj vladi lahko rešita vsako vprašanje, ki bi se pojavilo.

V komentarjih o obisku predsednika Tita pri papežu Pavlu VI. vsi listi, od konservativnega in izrazito protikomunističnega «Die Welta» do demokratičnega «Frankfurter Rundschau» poudarjajo besede predsednika Tita, da so pogledi Jugoslavije in Vatikana glede najvažnejših svetovnih vprašanj in rešitve problemov na osnovi načel miroljubne koeksistence zelo podobna oziroma enaka, kakor tudi papeževo priznanje Jugoslaviji, da se njen politični vpliv v korist miru vedno bolj občuti tudi izven Evrope.

Obisk predsednika Tita je naletel na veliki odmev tudi na zahodnonemški televiziji, ki je v dveh programih sinoči prikazala obisk Tita pri papežu.

Atensko časopisje je na uvodnih mestih spremljal obisk predsednika Tita v Italiji in Vatikanu. Vladni list «Nea Politica» poudarja v naslovu: Tito in Saragat vznemirjena zaradi položaja na Bližnjem vzhodu. List obpavlja daljši članek, v katerem daje pregled jugoslovansko-italijanskih odnosov in proučuje zunanjo politiko Jugoslavije. List «Vima» poudarja v naslovu, da je Titov obisk razpršil oblake v odnosih med dvema državama in da vlada zadovoljstvo v Italiji.

Čehoslovaški list «Rude Pravo» je objavil informacijo o obisku predsednika Tita v Turinu in Pisi in o skupnem jugoslovansko-italijanskem poročilu. Vest o obisku predsednika Tita so objavili v kratkih poročilih tudi ostali češkoslovaški časopisi.

Britansko časopisje je dalo velik poudarek sestanku predsednika Tita s papežem Pavlom VI. «Guardian» v članku pod naslovom «Soglasje Tita in papeža» poudarja, da je razgovor s papežem bil ena od najdaljših dosedanjih avdienc tujih državnikov pri papežu. List ugotavlja, da je papež pohvalil Jugoslavijo, za njen gospodarski napredek in njene napore za mir v Sredozemdju in varnost v Evropi. Ostali britanski časopisi «Daily Telegraph», «Financial Times», organ KP Britanije in «Morning Star» prav tako posvečajo polno pozornost včerajšnjemu srečanju Tita s papežem.

Vzhodnonemški list «Berliner Zeitung» je zabeležil sestanek predsednika Tita s poglavarjem rimskokatoliške cerkve s kratko telegrafsko vestjo. Enako so ravnali tudi mnogi drugi vzhodnonemški listi.

Informacije in komentarje o srečanju predsednika republike in papeža je objavilo danes na prvih straneh tudi poljsko časopisje. Avstrijski časopisi prav tako na vidnih mestih objavljajo poročilo o sestanku v Vatikanu z velikimi fotografijami. Poleg informacij o srečanju Tita in papeža avstrijski tisk prinaša vrsto komentarjev, ki so posvečeni odnosom med Jugoslavijo in Italijo.

B. B.

Kmalu podpis sporazuma o gradnji naftovoda Suez-Aleksandrija

KAIRO, 30. — Kairski list «Al Ahram» poroča, da bodo do 1. junija podpisali sporazum za gradnjo naftovoda med Suezom in Aleksandrijo: uresničitev tega načrta, pri katerem je zainteresiran predvsem tuji kapital, bo omogočil prevoz 40 milijonov ton surove nafte letno od Rdečega morja do Sredozemlja, kar bi seveda močno zmanjšalo gospodarski pomen Sueškega prekopa.

Po pisanju časnika bo gradnja naftovoda, ki bo dolg 330 kilometrov, stala okrog 95 milijard lir ter bo trajala 19 mesecev. Pri finansiranju načrta sodeluje več tujih držav: glavni delež ima Francija s 25 milijardami lir, sledi Velika Britanija z 19, Italija s 16, Španija s 13 ter Belgija in Kuvajt s šestimi milijardami in pol. Nekatere tuje banke bodo prispevale 13 milijard lir, ostalih 15 pa bo plačala ZAR. Številne med najvažnejšimi petrolejskimi družbami so že podpisale pogodbo za izkoriščanje naftovoda, katerega gradnja bi se morala začeti tri mesece po sklenitvi sporazuma.

RIM, 30. — Poslanska zbornica je danes odobrila zakon o davčni reformi s 255 glasovi proti 201 in petimi vzdržanimi. Zakon mora sedaj odobriti še senat.

PO SKORAJ SOGLASNEM SKLEPU SKUPŠČINE

Protest tržaških študentov prerasel v splošno zasedbo celotne univerze

Delegacijo študentov sta sprejela župan in podžupan - Jalov razgovor študentov pedagoške fakultete z rektorjem - Glavni zahtevi: za študente brezplačen avtobus in 500 postelj v dijaških domovih - Možne rešitve

Posamične in ločene protestne akcije študentov tržaških fakultet so včeraj prerasle v splošno zasedbo univerze, ki jo je sklenila splošna skupščina kakih tisoč dvesto študentov. Nekaj po poldne so skupine akademikov zaprle vhodna vrata v vseučiliško zgradb in uvedle nadzorstvo nad tistimi, ki so prihajali in odhajali. Istočasno je bila prekinjena itak razdrobljena in malenkostna didaktična dejavnost, redki profesorji so odšli, tajništvo je bilo zaprto.

Sklep je skupščina sprejela skoraj soglasno, če upoštevamo, da so bili proti le posamični študentje, večinoma pripadniki skrajno desničarskih organizacij. Predlog je dal po krajši razpravi v imenu komisije fakultetnih odborov študent Schenkel in ga povezal z resolucijo, ki je politična platforma te zasedbe. Gre za niz vprašanj, ki v glavnem zadevajo politične in upravne oblasti in se vključujejo v splošni boj delavcev v Italiji za socialne reforme.

Študentje v dokumentu trdijo sledeče: univerza v Italiji, in tudi v Trstu, je čedalje bolj množična. Zato pa je še bolj očitna načrtna dezorganizacija študijskega sistema. V ta okvir je treba postaviti notranji osip, zaradi katerega je večina študentov dalj časa na šolanju in se odtujuje od proizvodnega procesa, ki bi jih vsekakor odvrgel v maso brezposelnih ali podzaposlenih, pa tudi drage storitve v univerzi sami, ki silijo predvsem študente delavskih družin iz študijskega procesa.

Zahteve študentov so sledeče: 1. podaljšanje poletnega izpitnega roka do oktobra, da se čimvečjemu številu študentov omogoči izpolnitev pogojev za dodelitev letne štipendije, 2. odprava zvišanih taks in dajatev, ki jih je septembra določil upravni svet univerze (v nekaterih primerih so bile pristojbine podesetorene), 3. ureditev, za začetek prihodnjega akademskega leta (1. oktober 1971) 500 postelj za študente, 4. brezplačna vožnja na avtobusnih progah 30 in 17, ki peljejo na univerzo.

«Te zahteve», se nadaljuje dokument študentov, «naj akademski senat preda občinski upravi in deželi».

Res pa je, da so še isto uro odšli študentje k tržaškemu županu Spacciniju. Najprej jih je sprejel podžupan Lonza, ki jim je izrekel solidarnost, nato pa župan, kateremu so orisali svoje zahteve in izročili izglasovani dokument. V razgovoru s študenti smo izvedeli, da je Spaccini pokazal živo zanimanje za posamezne točke in med drugim povedal svoje mnenje o zadnjih dveh.

Tako je, po pripovedovanju študentov, bil mnenja, da bi za zahtevane sobe za študente lahko občina preuredila «Dom emigrantov» v Škednju, ki je last «Italcantieri». Kar zadeva brezplačne vožnje na progi 17-30 pa je Spaccini opozoril študente, da se v Trstu itak pripravlja popolna reorganizacija prometnih zvez in da bosta ti dve progi združeni v eno in podaljšani. Njegovo mnenje je, da bi bilo treba uvesti brezplačne vožnje ob sodelovanju deželne uprave.

Zato so študentje šli tudi k deželnemu odborniku za šolstvo Giustu in se dogovorili za skorajšnje srečanje.

Zvečer so se na univerzi sestali člani fakultetnih odborov. Uredili so notranje življenje na način, kot že bi morala zasedba trajati dolgo časa. Ustanovili so poseben odred «redarjev», ki straži vrata, pazi na možna izzivanja in skrbi za to, da bo v zasedenih prostorih vzoren red. Druga skupina študentov skrbi za intendanturo, se pravi za hrano, transparente, pijačo, tisk itd. Tretja skrbi za stike z javnostjo, predvsem časniki in radijem, četrta pa za redno čiščenje prostorov. Študentje v univerzi se bodo kmalu razdelili na študijske komisije.

Štab zasedbe je v rektorjevih uradih, kjer neki študent stalno sedi pri telefonu, zasedbeni odbor pa stalno zaseda v sobi akademskega senata, na kateri je napis «Univerza je zasedena».

Zjutraj so se predstavniki študentov pedagoške fakultete sestali z rektorjem prof. Origonejem. Letemu so orisali svoje zahteve, ki jih je delno tudi sprejel. Odbil je le dve točki, ki zadevajo nevpisovanje negativnih ocen v knjižnice in razpravo o ocenah. V obeh primerih je bil kategoričen, da je treba pač spremeniti zakone in da sam ne more storiti ničesar. V tem pa je zašel (hote ali nehote) v protislovje, saj negativnih ocen ne vpisujejo v knjižice na skoraj vseh fakultetah in se je o tej zahtevi celo fakultetni svet (profesorji in dekan) izrekel pozitivno. Rektor je stališče profesorjev postavil na glavo, kar je študente še bolj razburilo.

Tajništvo socialdemokratske stranke v svoji izjavi odobrava študentski nastop, ki je — po mnenju PSDI — «realističen, ker postavlja v ospredje stvarne probleme univerze in šolskega sistema sploh». Zato pa je PSDI naročila svojim predstavnikom, naj podprejo v vseh organih zahteve, ki jih vsebuje dokument včerajšnje študentske skupščine.

V svoji izjavi socialdemokratsko tajništvo ugotavlja, da se s temi zahtevami dejansko odstranjujejo ekstremizmi z univerze.

S SINOČNJE SEJE TRŽAŠKEGA OBČINSKEGA SVETA

Nadaljnja občinska podpora centru za rakasta obolenja

Za sklep so se izrekli vsi svetovalci, razen komunistov, ki so bili mnenja, da center slabo upravljajo

Na sinočnji seji je tržaški občinski svet pretresal v glavnem zgolj upravne zadeve in ratificiral več sklepov občinskega odbora.

Tako je v samem začetku odobril spremembo proračuna za zgradnjo občinske športne palače za 33 milijonov lir. Gre za strošek, s katerim bodo krili dela za izravnavo zemljišča na prostoru, kjer bo stala športna palača. Ta bo, po zadnjem sklepu, stala eno milijardo in 74 milijonov lir.

Glavni del razprave pa se je razvil okoli treh sklepov, ki zadevajo center za rakasta obolenja v Ul. Pietà, pri bolnišnici. Občina je namreč član konzorcija, ki ta center upravlja že od leta 1936, ko je bil ustanovljen. Konzorcij bo prenehal obstajati s koncem tega leta, ko se — med drugim — predvideva splošna preureditev zdravstvenih ustanov v okviru splošne reforme zdravstva. Sklepi pa so zadevali imenovanje odbornika Chicca na mesto občinskega funkcionarja Fabianija, nadalje prispevka za leti 1970 in 1971 v višini 10 milijonov lir letno.

Več pomislekov so, po uvodnem referatu odbornika dr. Gaetana Blasine, izrekli komunistični svetovalci, predvsem Jole Burlo in Giorgio Rossetti. Prva je kritizirala sedanjo upravo tega centra in njen odnos do bolnikov. Trdila je, da rovarijo v centru nekateri zdravniki, ki motijo resno zdravniško delo, v bolnikih ustvarjajo občutek brezupnosti s tem, da jih premeščajo v oddelke za umirajoče, nekateri pa da celo iščejo v centru le lastno korist.

Po krajših posegih Morellija (MSI) in Combattija (uradno od PLI, a trdijo, da je iz liberalne stranke izstopil po antifašistični manifestaciji na Goldonijevem trgu), je obema odgovoril Blasina. Trdil je, da je brez smisla predlog komunistov, naj bi občina izstopila iz konzorcija prav v trenutku, ko se pripravlja zdravstvena reforma, ki bo občinam dala večje pristojnosti v zdravstvu.

Ob zaključku razprave so občinski svetovalci vseh strank (razen komunistov) odobrili vse tri sklepe.

PROTIFAŠISTIČNA MANIFESTACIJA V MILJAH

Vse prebivalstvo miljske občine odločno proti porajanju fašizma

Govor župana Mila in svetovalcev Ferluge ter Ulcigraja

Ustanovitev odporniškega sveta in razne pobude

Na glavnem trgu v Miljah je bilo včeraj zborovanje, ki ga je sklical miljski odporniški svet in na katerem sta govorila miljski župan Gastone Millo in občinski svetovalec (PSI) Fernando Ulcigrai. Predsedoval je občinski svetovalec (KPI) Kiljan Ferluga, ki je ob otvoritvi zborovanja spregovoril nekaj besed tudi v slovenščini. Rekel je, da je omenjeni svet sklical zborovanje z namenom, da opozori vse prebivalstvo na fašistično nevarnost, ki grozi z napadi, z izzivanjem in prevratništvom. Poudaril je: «S tem enotnim zborovanjem želimo poudariti dolžnost nas vseh, dolžnost upravnih organov tukaj, v deželi in vsej državi, dolžnost sodnih in varnostnih oblasti, pa tudi dolžnost oboroženih sil, da branimo ustavne svoboščine, republiko in svobodo pred fašistično nevarnostjo.»

Nato je govoril Fernando Ulcigrai, ki je najprej omenil, da se je v Miljah pred kratkim ustanovil odporniški svet, v katerem so predstavniki strank, sindikatov in partizanskih organizacij, ki hočejo nadaljevati boj za uresničitev idealov svobode, pravice in demokracije. Odgovor na vprašanje, zakaj so potrebni taki sveti po 26 letih od konca vojne, lahko najdemo v zaskrbljujočih pojavih v zadnjih letih, v napadih fašističnih škvader in nameravanih prevratih. Pri tem je omenil najbolj značilne primere in dogodke, ki so se dogodili v Italiji in na našem področju ter prikazujejo vedno večjo dejavnost fašističnih sil. Poudaril je še, da je sicer treba upoštevati nekatere analogije razmer v letu 1971 z razmerami v letu 1921, vendar so sedanje socialne razmere, izkušnje iz preteklosti in težnja delavstva po enotnosti jamstvo, da fašizem ne bo prišel več na površje. Vsekakor pa je potrebna budnost in odločna akcija, da se uveljavijo načela ustave ter jamčijo pridobitve sindikalnih bojev ter izvedejo temeljite reforme. Jasno je namreč, da podpirajo fašizem agrarci in velekapital, ki hočejo ohraniti svoje privilegije.

Župan Millo je v svojem govoru najprej pripomnil, da italijanska družba preživlja zdaj eno izmed najbolj kritičnih obdobij, ker so reakcionarne sile in kapital prešle v odprto ofenzivo, hočejo zmanjšati delavske uspehe in preprečiti enotnost delavskega razreda. Čeprav se zavedamo moči demokratičnih in protifašističnih sil ne smemo podcenjevati fašistične nevarnosti. Prebivalstvo miljske občine, je dejal župan, je zelo občutljivo tudi zaradi tega, ker je v antifašističnem in osvobodilnem boju doprineslo velik delež in mnogo žrtvovalo. Zato je bil pred kratkim ustanovljen odporniški svet, ki je dal pobudo za predavanja o fašizmu in bo dajal še druge pobude. Lani je bil v srednjih in osnovnih šolah razpisan natečaj za proste spise in risbe o odporniškem gibanju, občinska uprava je podelila svojcem padlih zlate spominske kolajne ter je vložila prošnjo za podelitev zlate kolajne miljski občini. Nato je naštel razne atentate in druge podvige fašističnih škvader ter poudaril, da zelo grešijo tisti, ki v takih okoliščinah stojijo ob strani in se za nič ne zmenijo. Prav v takih trenutkih je potrebna močna skupna akcija, da se doseže prepoved fašističnih organizacij in da se izvedejo temeljite reforme.

Ob koncu svojega govora je Millo še poudaril, da je miljsko prebivalstvo na strani tistih, ki delajo za mirno in plodovito sodelovanje med Italijani in Slovenci, in za utrjevanje dobrih sosedskih odnosov z Jugoslavijo. Zato je toplo pozdravilo obisk predsednika Tita v Italiji in bo še naprej delovalo za dobre odnose med tu živečimi narodi.

● **1. aprila ob 20. uri bo na sedežu KPI v Ul. S. Zenone pri Sv. Jakobu skupščina članov KPI o temi: «Komunisti v boju proti fašizmu». Prav tako ob 20. uri pa bo v krožku «Zvezda» v Podlonjerju javna razprava o temi: «Kako je z Velikim Trstom?». Uvodne misli bo podal načelnik občinske svetovalske skupine KPI Giorgio Rossetti.**

NEVERJETNA DOGODIVŠČINA 85-LETNEGA STARČKA

IZGUBLJEN ALI UKRADEN SVEŽENJ MILIJONA LIR?

Denar bi moral za sina vložiti na tekoči račun v banko

Upokojeni 85-letni Giuseppe Orlich s Trga sv. Jakoba 9/1 je včeraj ves prestrašen prijavil, da mu je okoli 10.15 zmanjkalo iz žepa dežnega plašča milijon lir, ki mu jih je malo prej izročil njegov sin Nereo s prošnjo, da jih nese v banko.

Starček, ki se nikakor ni mogel umiriti, je pojasnil, da je okoli 10. ure obiskal sina, ki ima drogerijo na Trgu Tommaseo. Ta mu je izročil 100 bankovcev po 10.000 lir in ga prosil, da jih nese v bančni zavod Credito Italiano na vogalu Borznega trga v Ulici Roma. Denar je Orlich spravil v žep dežnega plašča in ga ljubosumno čuval vse do banke, kjer se je vsedel k mizi in ga še enkrat preštel. Ko so mu pripravljali potrdilo, je denar, ki ga je do tedaj držal v roki, še posebno, ker je moral podpisati, ponovno spravil v žep. Ko pa ga je hotel izročiti blagajniku, je na njegovo presenečenje in zaprepaščenje obenem spoznal, da milijona ni nikjer več. Starček se je ozrl k mizi, pogledal po tleh, vendar o denarju ni bilo nobenega sledu.

Policija, ki je seveda takoj uvedla preiskavo, je ugotovila, da tedaj v banki ni bilo nobenega sumljivega tipa, poleg tega pa Orlich ni mogel izključiti možnosti, da mu je sveženj denarja, ki je bil ovit z elastiko, padel na tla. Seveda se preiskava nadaljuje.

Novo vodstvo Časnikarskega krožka

Pred dnevi so na rednem letošnjem občnem zboru člani tržaškega **Časnikarskega krožka** (Circolo della Stampa) izvolili tiste člane vodstva krožka, ki jih predpisuje statut, kajti za novega predsednika je Časnikarsko združenje za deželo F.J.K. (Stampa giuliana) imenovalo za novega predsednika odgovornega urednika dnevnika «Il Piccolo» China Alessija ter še nekatere druge člane, ki jih predpisuje statut. Med tistimi člani, ki so bili izvoljeni, je bil tudi naš odgovorni urednik Stanislav Renko poleg predstavnika tržaškega radia Guida Botterija.

Včeraj popoldne se je novo vodstvo prvič sestalo in njegovi člani so z večino glasov izvolili tri podpredsednike, tajnika, podtajnika in druge funkcionarje, in sicer: Trije podpredsedniki krožka so dr. Enrico Bonzano, dr. Guido Botteri in inž. Stanislav Renko, tajnik: Mario Codelli, podtajnica in blagajničarka gdč. Konstantinidesova. Za načelnika kulturne komisije je bil določen dr. Guido Botteri, za načelnika tehnične komisije pa dr. Enrico Bonzano.

Na ta način so v predsedstvu novega vodstva zastopane vse tiste glavne ustanove, ki predstavljajo poglavitne vire informacij v deželi ter zastopnik tistih članov krožka, ki po poklicu niso časnikarji.

OBVESTILO KMEČKE ZVEZE

Prijava dohodkov (Vanoni) za leto 1970

Kmečka zveza opozarja člane, da zapade danes rok za prijavo dohodkov prejšnjega leta.

Prijavo morajo izpolniti in vložiti vsi, katerih dohodki (od plač, od zemlje, od hiš itd.) presegajo 960 tisoč lir letno.

Lastniki hiš morajo prijavo izpolniti tudi če sicer njihovi dohodki ne presegajo 960.000 lir. Naj ljudi ne zavede dejstvo, da jim prijavnice ne pošljejo več na dom, ker so kljub temu podvrženi hudim globam, če bi svojih dohodkov ne prijavili.

Kmečka zveza tudi letos, kot običajno, izpolnjuje v uradnih urah (8—14, ob četrtkih, 8—12 in 15—18) in oddaja prijave za člane. Tiskovine za prijavo bodo dobili pri nas (ni jim jih treba kupiti v trafikah, kjer so naprodaj), s seboj morajo pa prinesti: davčne kartele za leto 1970, potrdilo delodajalca o plači v letu 1970 (če so v službi), podatke o dohodkih iz najemnin (če dajejo v najem hišo, stanovanje ali zemljišče), osebne podatke družinskih članov.

TAJNIŠTVO KZ

Tatovi na delu

Kaže, da tatovi ne poznajo počitka. V okrilju teme se najraje spravljajo na parkirane avtomobile, iz katerih jemljejo vse, kar najdejo. Tako so 18-letnemu Mauriziu Matrovichu iz Ul. Trento pobrali iz vozila, ki je bilo parkirano nasproti Marinelle v Barkovljah, radijski aparat, 53-letnemu Vojku Martelancu iz Ul. Lavaredo pa usnjeni moški suknjič.

51-letni Vladimir Cupin iz Ulice Gozzi pa je prijavil policijskim organom, da so mu neznani tatovi predvčerajšnjim nekako med 13. in 13.45 odnesli iz strojnega oddelka ladje «Viminale», ki je zasidrana v novem pristanišču, denarnico s 395.000 lirami.

PO SPOROČILU POKRAJINSKE UPRAVE

Stališče zadruge «Naš Kras» o ustanovitvi Kraškega muzeja

Odbor zadruge izraža upanje, da se bo sedaj lahko čimprej prešlo k začetku del

Upravni odbor zadruge «Naš Kras» je v zvezi s poročilom tržaške pokrajinske uprave o ustanovitvi Kraškega muzeja — kot je rečeno v sporočilu za tisk — na svoji redni seji z zadovoljstvom ugotovil, da se je zadeva končno premaknila z mrtve točke in že prešla v fazo, ki lahko spodbudi čimprejšnji začetek del.

Upravni odbor je tudi proučil različnost stališč županov občin tržaške pokrajine glede lokacije bodočega Kraškega muzeja. Odbor je mnenja, da je treba uresničiti predloge strokovnjakov z obeh strani meje, ki so po daljših razpravah in ogledu na kraju samem soglasno nakazali vas Repen v repentabrski občini kot najbolj primerno za ureditev Kraškega muzeja.

Ob tej priložnosti izraža odbor tudi željo, da bi prišlo čimprej do uresničitve te pobude ter da ne bi ostalo samo pri ureditvi muzeja samega, temveč da se z razpoložljivimi sredstvi skuša ohraniti čim širši ambient kraške vasi in kraške arhitekture, ki naj odseva delo, kulturo in življenje kraškega človeka.

V tem smislu opozarja odbor na zaključke prvega študijskega srečanja o Krasu, ki ga je priredila zadruga «Naš Kras» septembra lani in ki nedvoumno nakazuje pot, ki jo je treba ubrati pri reševanju in zaščiti kraškega okolja.

Trst, 30. 3. 1971

Na ISDEE konferenca o bolgarskem gospodarstvu

Na sedežu Instituta za preučevanje in dokumentacijo o vzhodni Evropi (ISDEE) bo prihodnji ponedeljek (5. aprila) zanimiva konferenca o novem ustroju bolgarskega gospodarstva s posebnim poudarkom na področju zunanje trgovine. Govoril bo ravnatelj urada ICE v Sofiji dr. M. Ferranti. Sledila bo razprava. Konferenca bo ob 18. uri na sedežu instituta (Trst, Korzo Italia 27).

Večer v «Cappelli»

Režiser Makavejev predstavil svoj film «Devištvo brez obrambe»

V nabito polni, lepo in okusno opremljeni dvorani eksperimentalnega avdiovizualnega umetnostnega krožka «La Cappella Underground» s sedežem v Ul. Franca 17, so sinoči predvajali drugega v vrsti novih jugoslovanskih filmov v letošnji sezoni, «Devištvo brez obrambe» režiserja Dušana Makavejeva.

Film, ki je spretna in polemična lepljenka ter ne nazadnje pieteten spomin na priljubljenega in drznega beograjskega akrobata Dragoljuba Aleksića, je pred samim predvajanjem predstavil z nekaj besedami sam režiser Makavejev, ki je bil prisoten na sinočnjem večeru.

«Devištvo brez obrambe» bodo prav tako ob režiserjevi navzočnosti ponovili še danes zvečer s pričetkom ob 21. uri.

Recital tržaških umetnikov v Ljubljani

S Shakespearovim recitalom «Narava, življenje in smrt» sta v nedeljo nastopila v Mestnem gledališču v Ljubljani člana Slovenskega gledališča iz Trsta Mira Sardoč in Jožko Lukeš ob glasbeni spremljavi čembalistke Dine Slama in flavtista Miloša Pahorja. Nastop je bil v sklopu prireditve «Vaša matineja», ki jih vsako nedeljo organizira Zveza kulturno-prosvetnih organizacij Ljubljana-Center. Recital je dobro uspel ter je bilo med občinstvom tudi lepo število mladine. Tržaški umetniki so bili deležni toplega aplavza.

● **Vladni komisar prefekt Cappellini je včeraj obiskal sedež IACP na Trgu Foraggi.**

● **Danes ob 18. uri bo v Ljudskem domu v Ul. Madonnina 19 zasedanje aktivistov KPI o temi: «Za obnovljeno šolo, za demokratično in socialistično Italijo». Uvodno besedo bo imel Piero Panizzon, odgovorni za šolsko komisijo federacije, zaključke razprave bo povzel pokrajinski tajnik Cuffaro.**

Umrl je Ivo Doles

Ivo Doles, naš barkovljanski rojak, se je za vedno poslovil od nas. Po kratki bolezni je včeraj umrl v glavni bolnišnici. Prišlo je tako nepričakovano! Komaj mesec dni je, odkar smo pisali o njegovem delovnem jubileju, ki ga je slavil 1. marca. Bil je še čil in zdrav ter dobre volje in poln načrtov; nihče ni mogel slutiti, da bo tako kmalu prišlo neizogibno.

Danes se nam ob njegovi izgubi vrača spomin na vse njegove vrline, na njegovo delo in požrtvovalnost v dolgih letih njegovega trdega življenja, o čemer smo pisali pred enim mesecem. Ko smo ga ob omenjeni priložnosti obiskali, je bil poln optimizma in poln načrtov, a ni mu bilo dano, da bi se veselil svojih novih uspehov in da bi se mu izpopolnila želja da bi dočakal preporod domačega prosvetnega društva, na katero je bil tako navezan...

Ob bridkem poslednjem slovesu od njega izrekamo svojcem naše globoko sožalje.

Slovensko gledališče v Trstu

DANES, 31. t. m. ob 20. uri
D. Smole «Antigona»
v PIRANU

v petek, 2. aprila ob 20.15
D. Smole: «Antigona»
v NOVI GORICI

v soboto, 3. aprila ob 20. uri
D. Smole: «Antigona»
v AJDOVŠČINI

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Branislav Nušič

KAJ BOJO REKLI LJUDJE

igra v štirih dejanjih

V nedeljo, 4. aprila ob 17. uri v kinodvorani v BAZOVICI

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
Kulturni dom

V ponedeljek, 5. aprila ob 16. uri
v torek, 6. aprila ob 16. uri

GOSTOVANJE MLADINSKEGA GLEDALIŠČA IZ LJUBLJANE

Wilhelm Busch

CIPEK IN CAPEK

(zgodba o dveh malopridnih dečkih)

Dramatizacija: T. Payer in T. Braun
Scena: Uroš Vagaja
Kostumi: Mija Jarčeva
Glasba: Marjan Vodopivec
Režija: DUŠAN MLAKAR

Prosvetno društvo «I. CANKAR»

priredi v petek, 2. aprila ob 20.30 gostovanje Amaterskega odra s Proseka-Kontovela z veseloigro v šestih slikah

Norman Krasna

DRAGA RUTH

Režija: Stane Raztresen

Vabljeni!

Mladi slikarji v Slovenskem klubu

Če smo se pred kakimi desetimi leti in tudi pozneje upravičeno bali, da Slovenci v zamejstvu po vrsti pomembnih likovnih ustvarjalcev, ki so nam jih dala prejšnja desetletja, prirastka nimamo, ker mlajših sil ni videti in se je najpomembnejši mlajši umetnik Klavdij Palčič in še kdo drug z njim uvrščal v srednjo generacijo, smo mogli sinoči v Gregorčičevi dvorani na običajnem torkovem večeru Slovenskega kluba ugotoviti, da imamo v Trstu več mladih umetnikov, ki v splošnem veliko obetajo. So to Robert Kozman, Deziderij Švara, Franko Vecchiet, Franko Volk, Boris Žuljan in Edvard Žerjal, ki jih je žal ne preveč številnemu občinstvu predstavil Milko Bambič, nakar so se predstavili v besedi in delih tudi sami.

Sinočni večer v Gregorčičevi dvorani se je razvil v lep kulturni dogodek, posebno ker se je občinstvo moglo prepričati, da nam raste mlad in veliko obetaven podmladek tudi na področju likovne umetnosti. Zato se bomo k temu večeru oziroma k našim mladim umetnikom ponovno vrnili.

Obvestilo SGZ

Slovensko gospodarsko združenje opozarja vse prizadete, da je danes zadnji dan za izročitev vsakoletne prijave dohodkov «Vanoni». Kdor ni še izpolnil prijave, naj se nemudoma oglasi z vso potrebno dokumentacijo v uradih SGZ.

Včeraj - danes

Danes, sreda, 31. marca
BENJAMIN

Sonce vzide ob 5.48 in zatone ob 18.30. Dolžina dneva 12.42. Luna vzide ob 8.04 in zatone ob 0.00.

Jutri, četrtek, 1. aprila
BOGOMILA

Vreme včeraj: najvišja temperaturu 14,1 stopinje, najnižja 8,2, ob 19. uri 12,4, zračni tlak 1009,1 narašča, veter 11 km vzhodnik, vlaga 45 odst., nebo 7/10 pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 8,6 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

30. marca 1971 se je v Trstu rodilo 13 otrok, umrlo pa je 10 oseb.

Umrli so: 88-letni Giovanni Boschin, 65-letni Benedetto Chersovani, 76-letna Antonia Ursich vd. Pacchi, 71-letna Romana Ratmann por. Mermol, 71-letni Sabato Michele Marmo, 72-letna Aurora Petronio vd. Dugan, 70-letni Vittorio Valerio, 81-letna Giuseppina Trojev vd. Dolce, 65-letni Ivo Doles, 62-letni Armando Rabusin.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

Vielmetti, Trg Borsa 12, Cantauro, Ul. Rossetti 33, Alla Madonna del Mare, Largo Piave 2, Sant'Anna, Erta di S. Anna 10 (Kolonkovec)

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

Blasoletto, Ul. Roma 16, Davanzo, Ul. Bernini 4, Al Castoro, Ul. Cavana 11, Sponza, Ul. Montorsino 9 (Rojan).

Gledališča

VERDI

Pri blagajni gledališča se sprejemajo prošnje za abonmaje za spomladansko simfonično sezono, ki bo obsegala 12 koncertov ter se začela 7. aprila in zaključila 12. junija.

Abonentom na prejšnjo sezono bo dovoljeno v mejah možnosti potrditev abonmajev samo še danes. Od jutri bodo prosta mesta dana na razpolago novim prosilcem. Vse informacije so na razpolago pri blagajni gledališča (tel. 23988).

POLITEAMA ROSSETTI

Danes ob 20.30 bo na odru Politeama Rossetti debutirala igralska skupina Lilla Brignone in Gianni Santuccio s komedijo Pasqualeja Feste Campanileja «Tudi če vas imam zelo rad». V tej komediji, ki bo predvajana izven abonmaja, nastopajo še Anna Maria Bottini, Anna Goel, Serena Spaziani, Giovanna di Bernardo, Alfredo Piano in Adolfo Belletti. Avtor komedije je obenem tudi režiser. Ponovitve danes, jutri in v soboto se bodo tudi začele ob 20.30, za nedeljo pa sta predvideni dve predstavi ob 16.30 in ob 20.30, s katerima se bo skupina poslovila.

Abonenti na sezono Teatra Stabile bodo imeli popust. Rezervacije vstopnic v Pasaži Protti.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST

vabi na

17. OBČNI ZBOR

ki bo DANES, 31. marca 1971 ob 20.30 v prvem sklicanju in ob 21. uri v drugem sklicanju v Gregorčičevi dvorani v Ul. Geppa 9/1.

Dnevni red:
1. Izvolitev predsednika občnega zbora.
2. Predsedniško poročilo.
3. Tajniško poročilo.
4. Poročilo vodje smučarskega odseka.
5. Blagajniško poročilo.
6. Razrešnica staremu odboru.
7. Volitve.
8. Razno.

Redni občni zbor delničarjev

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA s. p. a.

bo v prvem zasedanju v društvenih prostorih v Ul. F. Filzi 10 dne 3. aprila t. l. ob 9. uri in 4. aprila t. l. ob isti uri v morebitnem drugem zasedanju.

P. d. «Ivan Grbec» v Škednju

priredi od 3. do 11. aprila v društvenih prostorih

razstavo slikarja
Livija Možine

Otvoritev razstave bo v soboto, 3. IV. ob 18.30.

Vabljeni!

Razna obvestila

Vse člane godbe «Rinaldi» prosimo, da se udeležijo godbene vaje, ki bo v petek, 2. in torek, 6. aprila ob 20. uri v Domu pristaniških delavcev — Trg Duca degli Abruzzi 3, za pripravo za nastop 1. maja.

Odbor

Ljudska prosveta

Prosvetno društvo «Kraški dom», Repentabor vabi na redni občni zbor, ki bo danes, 31. marca 1971, ob 20.30 v prvem sklicanju in ob 21. uri v drugem sklicanju v prostorih nad občinsko kopalnico v Repentabru.

Vljudno vabljeni!

Odbor

KOMISIJA ZA DORAŠČAJOČO MLADINO pri SKGZ sporoča, da se je pričelo vpisovanje za letovanje v Zg. Gorjah dne 22. marca 1971 na sedežu SKGZ v Trstu, Ul. Geppa 9 od 9. do 12. ure dopodne.

DR. SONJA MAŠERA

bo odsotna od 5. do 19. aprila 1971.

Razstave

V galeriji moderne umetnosti «Russo» (Pasaža Rossoni) bo od 1. do 10. aprila razstavljal mladi tržaški slovenski slikar Deziderij Švara. Otvoritev v četrtek ob 18. uri.

V galeriji «Barisi» razstavlja do 7. aprila italijansko-francoski slikar Pierre Bosco.

V galeriji «Lože» v Kopru bo od danes, 31. marca do 15. aprila razstava del Černigojeve šole. Otvoritev bo danes ob 18. uri.

Kino

Nazionale 16.00 «Terzo canale».
Fenice 15.30 «La supertestimone», Monica Vitti, Ugo Tognazzi. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Eden 16.00 «Una lucertola con la pelle di donna», Florinda Bolkan, Stanley Baker, Jean Sorel. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Grattacielo 16.00 «Pagine proibite della vita di una fotomodella». Lucia Modugno. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Excelsior 15.30 «Comma 22». Film Mika Nicholsa Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Ritz 16.00 «Il gatto a nove code», J. Francisco, Karl Malden, Catherine Spaak. Film Daria Argenta. Prepovedano mladini pod 14. letom. Technicolor
Alabarda 16.30 «Quarta parete». Francoise Prevost, Peter Lawford, Don Backy. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Filodrammatico 16.30 «Gli occhi del testimone». Steve McQueen. Prepovedano mladini pod 16. letom.
Aurora Propagandni film.
Cristallo 16.30 «Brancaleone alle crociate», Vittorio Gassman. Technicolor.
Capitol 16.30 «Le coppie», Alberto Sordi, Monica Vitti. Technicolor.
Moderno 16.30 «La caduta degli Dei». Dirk Bogarde, Ingrid Thulin, Helmut Berger. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Vittorio Veneto 16.30 «Quel freddo giorno nel parco», Sandy Dennis. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Impero 16.30 «Venga a prendere il caffè da noi». Ugo Tognazzi. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14 letom.
Ideale 15.30 «I magnifici sette», Yul Brynner, Charles Bronson, Steve McQueen. Technicolor.
Astra 16.30 «Il mostro del museo delle cere», Cameron Mitchel, Anne Helm. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Abbazia 16.00 «Crimen». Alberto Sordi, Vittorio Gassman, Nino Manfredi, F. Valeri, Silvana Mangano, D. Gray.

Darovi in prispevki

Josip Macarol daruje 8.000 lir za šolo-spomenik NOB v Ceriknem. V spomin na Silvanino mamo Lojzko Bratina vd. Valoppi daruje Alpina Bavčar 1000 lir za Dijaško matico.

Prosvetno društvo BARKOVLJE daruje namesto cvetja na grob pok. Ivu Dolesu 5.000 lir za pevski zbor J. GALLUS in 5.000 lir za pevski zbor «VASILIJ MIRK» s Proseka-Kontovela.

V spomin na pok. Iva Dolesa darujeta Marjola in Stanko Pertot 5.000 lir za pevski zbor J. GALLUS, 2.500 lir za pevski zbor «VASILIJ MIRK» Prosek-Kontovel in 2.500 lir za Glasbeno matico.

V počastitev spomina Iva Dolesa daruje Milan Bolčič 2000 lir za Dijaško matico.

Franc Tretjak daruje 2000 lir za šolo-spomenik NOB v Ceriknem.

Ob 12. obletnici smrti drage mame Apolonije Znidarčič darujejo hčere v njen spomin 4.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob in v počastitev spomina pok. Vladimira Štoke daruje Riccardo Štoka 5.000 lir za šolo-spomenik NOB v Ceriknem. Namesto cvetja na grob pok. Iva Dolesa darujejo družine Krošelj, Puntar in Batistella 3.000 lir za Glasbeno matico.

Namesto cvetja na grob pok. Lojzke Bratina vd. Valoppi daruje Lucijan Volk z družino 5.000 lir za SD Bor.

Namesto cvetja na grob Iva Dolesa daruje Jože Koren 1000 lir za šolo spomenik NOB v Ceriknem.

SOŽALJE

Ob smrti svojega člana Vladimira Štoke izreka Gospodarsko društvo Kontovel svojcem svoje globoko sožalje.

Nenadoma nas je zapustil naš dragi brat in stric

IVO DOLES

sedlarski mojster

Pogreb dragega pokojnika bo danes, 31. marca ob 15.45 iz kapele barkovljanskega pokopališča.

Žalostno vest sporočajo sestre, nečaki ter drugo sorodstvo.

Trst, Tržič (na Gorenjskem), Melbourne, 31. marca 1971.

Nenadoma je prenehalo biti blago srce

IVA DOLESA

Ob tej nepričakovani izgubi se ga spominjamo kot zglednega in požrtvovalnega člana, odbornika in prosvetnega delavca v Barkovljah.

Ohranili ga bomo v lepem spominu. Svojcem naše sožalje.

PROSVETNO DRUŠTVO — BARKOVLJE

Trst, 31. marca 1971.

Z VČERAJŠNJE SEJE DEŽELNEGA SVETA

Deželni odbor se bo zavzel za rešitev delavske krize v Zanussijevih obratih

Razpravi je prisostvovala večja skupina delavcev - V Gorici bi bila potrebna še ena lekarna
Gradnja ljudskih stanovanj v Rablju se bo nadaljevala - Krožni sklad prejme še 40 milijard lir

Dober del včerajšnje seje deželnega sveta je zavzela razprava o predlogu svetovalcev Bosarija (KPI), Dal Masa (PSDI), Pittonija (PSI), Bianchija (KD) in Bettolija (PSI UP), naj bi deželni odbor nastopil pri glavnem ravnateljstvu pordenonske industrije Zanussi, da bi se to zavzelo za pozitivno rešitev sedanjega sindikalnega gibanja v Zanussijevih obratih. Kljub velikim naložbam tudi javnega kapitala se je namreč v teh obratih v zadnjih mesecih položaj zaposlenega delavstva znatno poslabšal; s svojim gibanjem hočejo delavci doseči, naj bi Zanussijeva grupa nastopila pot gospodarske okrepitve na osnovi polne zaposlitve prizadetih delavcev, hkrati s tem pa hočejo tudi primerno zagotovitev osebne varnosti na delovnem mestu in splob izboljšanje delovnih razmer v posameznih obratih.

Po daljši razpravi je bil predlog sprejet, vendar so svetovalske skupine različno glasovale glede posameznih odstavkov ustreznega besedila. Zaključni del predloga, kjer se deželni odbor obvezuje, da bo nastopil pri osrednjem ravnateljstvu Zanussijeve grupe s priporočilom, naj se ta zavzame za čimprejšnjo rešitev vprašanja, pa so sprejeli vse svetovalske skupine soglasno.

Razprava je bila toliko bolj živahna, ker ji je v dvorani prisostvovala večja skupina delavcev iz pordenonskih tovarn. Ti so napeto sledili izvajanjem posameznih svetovalcev, ko pa je predsednik sveta prof. Ribezzi odvzel misovskemu svetovalcu Morelliju besedo, ko je ta skušal prekiniti razpravo, češ da so vodstvo Zanussijeve grupe in sindikati uradno napovedali, da se bodo ponovno začeli pogajati v popoldanskih urah in da torej nima smisla nadaljevati razpravo, ne da bi poprej izvedeli za izid te nove faze pogajanj, so delavci burno ploskali. Če je bilo v prekatih za občinstvo nenavadno živo, pa je nasprotno v tistem predelu osrednje «corbeille», kjer sedijo pripadniki določenega dela Krščanske demokracije, vladalo mrtvilo. Svetovalci Mizzau, Virgolini, De Biasio, Cogo, Colautti, Zanin, Metus, Urli, Martinis, Fratini in Rigutto so namreč dali vedeti, da se ne strinjajo s sestavo predloga, o katerem je tekla razprava, in s trenutkom, ko se je ta začela, ter stopili iz dvorane.

Predlog je kratko obrazložil komunistični svetovalec Bosari, ki je opozoril zlasti na povezavo pordenonskega problema s potrebo po splošni preosnovi gospodarstva v Italiji. Socialist Pittoni je izrazil solidarnost stranke s prizadetimi delavci in opozoril na nevarnost, ki jo predstavlja Zanussijeva kriza za celotno deželno gospodarstvo. Liberalec Bertoli je potegnil s tovarnarji in skušal naprtiti vladi dober del krivde za nastale težave, češ da se te porajajo iz prepovedi, da bi italijanska industrija, in v njenem okviru zlasti Zanussijeva grupa, ki se je na to že dalj časa pripravljala, pričela s proizvodnjo sprejemnikov za barvno televizijo. Po nastopu svetovalca Dal Masa (PSDI), Bettolija (PSIUP), Boschija (MSI), Bianchinija (KD) in Di Caporiacca (MF), je spregovoril odbornik za industrijo in trgovino Dulci. Dulci je zagotovil, da bo deželni odbor še naprej budno sledil razvoju dogodkov v zvezi z delavskim gibanjem v pordenonskih obratih in se zavzel za ustrezno rešitev problema, predvsem pa za to, da bo zagotovljen vsaj sedanji obseg zaposlitve. Na koncu je izrazil željo, naj bi vodstvo tovarne in sindikati v novi fazi pogajanj čimprej našli skupen jezik.

Pred razpravo o predlogu v zvezi z Zanussijem so bila na vrsti vprašanja in interpelacije. Odbornik za delo Stopper je na ustrezni vprašanji svetovalcev Rizzija (PSIUP), Bergomasa in Zorzenona (KPI) prikazal zadnje dogodke v zvezi z bombažno tovarno v Gorici. Predsednik deželnega odbora Berzanti je v odgovoru na misovski očitek, češ da se je deželni odbor izrekel v protifašističnem smislu, preden bi bilo splob ugotovljeno, kdo je dejanski napadalec sen. Vidalija, ponovno poudaril nujnost polnega spoštovanja ustavnih določb.

Med drugimi odgovori naj zabeležimo odgovor, ki ga je dal deželni odbornik za zdravstvo Devetag demokrščanskemu svetovalcu Cocianniju (KD) v zvezi s številom lekarn v Gorici. Goriška občina, ki šteje 43.600 prebivalcev, razpolaga z 10 lekarnami, na predlog deželne uprave pa naj bi se občinska uprava in pokrajinski odbor za zdravstvo v najkrajšem času izrekla o umestnosti odprtja enajste lekarne. Odbornik za urbanistiko De Carli je na ustrezno interpelacijo svetovalca Cuffara (KPI) priznal, da se pri Sv. Ani med drugim gradita tudi dva stanovanjska bloka IACP, ki nista v skladu z zahtevki ustreznega conskega načrta, kar naj bi pomenilo, je dejal, da se je občinska uprava v tem primeru odločila za določeno varianto v splošnem regulacijskem načrtu.

V zvezi s prekinitvijo del pri gradnji stanovanjskih hiš za delavce zaposlene v rabeljskem rudniku, je odbornik za javna dela Masutto, zagotovil svetovalcu Baracettiju (KPI), da je prekinitev treba pripisati le vremenskim neprilikam ter zagotovil, da se bo gradnja v aprilu nadaljevala. Končno naj navedemo zagotovilo odbornika za industrijo in trgovino Dulcija, da namerava zakladno ministrstvo povečati finančne razpoložljivosti krožnega sklada za gospodarske pobude na Tržaškem in Goriškem za 40 milijard lir. Ustrezno vprašanje sta svoj čas vložila svetovalca Di Caporiacco in Schiavi (MF), ki sta ob tej priliki ponovno postavila zahtevo, naj bi sklad raztegnil svoje delovanje tudi na furlanski pokrajini Vidma in Pordenona.

Deželni svet se ponovno sestane danes dopoldne ob 9.30.

Delo deželnih organov

Deželni odbornik za turizem Moro se je včeraj v Trstu sestal s predstavniki sindikalnih organizacij CGIL, CISL in UIL, s predstavniki hotelirjev in turističnih organizacij. Na seji so razpravljali o znanem načrtu deželne uprave, po katerem je ta nakazala 50 milijonov lir za delno kritje stroškov za počitnice, ki jih bodo delavci in njihovi družinski člani v letošnjem letu preživeli v katerem izmed turističnih krajev v naši deželi. Deželni prispevek bo lahko dosegel do največ 20% teh stroškov. S tem bo dežela dosegla dvoje: omogočila bo pripadnikom revnejših slojev po nekaj dni počitka ob morju ali v hribih, hkrati s tem pa bo okrepila turizem in njegove gospodarske vplive v deželi. Danes se bo odbornik Moro sestal s predstavniki industrijskih organizacij iz štirih deželnih pokrajin, da bi dosegel boljšo razporeditev poletnih počitnic v posameznih obratih. Med tem časom bodo hotelirji pripravili za deželno upravo svoje ponudbe s ceniki in razpoložljivimi kapacitetami.

Priletna bolna ženska skočila skozi okno

Malo pred 14. uro je nekdo preko telefonske številke 113 poklical policijo v Ul. F. Severo 68, kjer je na notranjem dvorišču negibno ležala ena od stanovalk. Policijska patrulja je nemudoma odšla na kraj, toda medtem so žensko, 75-letno Anno Gruber vdovo Grassi, že odpeljali z rešilnim avtom v bolnišnico.

Policijski agenti so kaj kmalu ugotovili, kaj se je pripetilo. Hčerka Gruberjeve, 41-letna Fernanda Grassijeva, je povedala, da je malo prej njena mati odšla iz stanovanja v visokem pritličju in se podala v gornje nadstropje. Na stopnišču se je ustavila, odprla okno in skočila z višine 7 ali 8 m v globino, kjer je hudo ranjena obležala. Grassijeva je povedala, da je mati že dlje časa bolehala in da je že pred dvema letoma skušala, tudi tedaj s skokom v globino, napraviti samomor. Tedaj se ji ni posrečil, vendar so jo morali precej časa zdraviti v umobolnici. Včerajšnji poskus pa je bil zanjo usoden. V bolnišnici so jo zaradi ran in odrgnin po obrazu ter zaradi zloma obeh nog slcer sprejeli s prognozo okrevanja v 50 ali 60 dneh na ortopedskem oddelku, vendar je ženska poldrugo uro po sprejemu podlegla hudim poškodbam.

OB OBISKU PREDSEDNIKA TITA V RIMU

MARTINA IN LUPIERI PREJELA VISOKI JUGOSLOVANSKI ODLIKOVANJI

To je tudi priznanje politiki odprte meje in prijateljskega sodelovanja

Jugoslovanski predsednik Tito je ob priliki svojega obiska v Rimu odlikoval tudi goriškega župana Martina in predsednika trgovinske zbornice Delia Lupierija v priznanje njunih zaslug za utrditev miru in prijateljskega sodelovanja narodov ob meji. Poseben sel je prinesel iz Rima zanju določeni odlikovanji in goriški prefekt jih je izročil obema v teh dneh. Župan Michele Martina je prejel red zveze z zlatim vencem, Lupieri pa red zastave z zlatim vencem.

Odlikovanji sta obenem z odlikovancema namenjeni vsej Gorici. Po prejemu častne evropske zastave pred dvema letoma, je to ponovno priznanje, ki prihaja od zunaj in obenem nagrada za prizadevanje za utrditev miru in prijateljskega sožitja med ljudmi, kar ima še poseben pomen prav pri nas, kjer so v preteklosti spori in vojne prizadejale toliko gorja in toliko izgub. To je viden znak nove politike, ki se oslanja na velike človeške vrednote in je izraz odrite želje in težnje Goričanov po miru.

Odlikovanje je visoko priznanje realistične in stvarne politike sožitja s sosednjo Slovenijo in njenim prebivalstvom, ki se izvaja v zadnjih 10 in več letih na Goriškem. To izkušnjo praktičnega izvajanja obmejnega sožitja in sodelovanja je treba postaviti kot moderen in zanimiv vzgled ne samo v Evropi ampak vsemu svetu. S to politiko sodelovanja so se vrata na tem področju meje na široko odprla za nove perspektive v blagovni, kulturni izmenjavi in človeških stikih, v pripravljanju bodočnosti, ki ima za prebivalstvo na obeh straneh meje marsikaj skupnega.

In prav pri tej politiki prijateljstva in plodnega sodelovanja imata oba odlikovanca, eden kot goriški župan in drugi kot dolgoletni občinski odbornik, nedvomne in nesporne zasluge.

Danes v Gorici občni zbor SPD

Danes zvečer ob 20. uri bo v prostorih kluba «S. Gregorčič» v Gorici redni letni občni zbor članov Slovenskega planinskega društva. Predsednica in odborniki bodo ob tej priliki podali poročila o delovanju društva v preteklem letu ter se pogovorili tudi o programu izletov in drugih dejavnosti v letošnji poletni sezoni. Sledile bodo volitve novega odbora, pri slučajnostih pa se bodo pogovorili še o vseh drugih zadevah, ki se tičejo društva in planinskega delovanja na splošno.

Še danes davčne prijave Vanoni

Danes je zadnji dan za prijavo dohodkov ki pridejo v poštev za plačilo davkov po zakonu Vanoni. Na goriškem davčnem uradu so imeli včeraj ves dan velik naval in ljudje so čakali v vrstah, čeprav so v uradu delali s pomnoženim osebjem in pri več mizah ter so prejeli tudi mnogo prijavnic po pošti. Ker pa je večina ljudi čakala na zadnje dneve, imajo sedaj uradniki polne roke dela.

V Gorici je okrog 7.800 davčnih zavezancev, ki morajo vložiti svoje prijave. Ker je danes zadnji dan, bodo morali zamudniki pohiteti. Davčni urad posluje v ta namen danes dopoldne od 8. do 14. ure in popoldan od 17. do 20. ure. Če glede načina prijave komu še kaj ni jasno, se lahko obrne za navodila tudi na urad finančne intendence v Ul. Petrarca v Gorici.

Poštni urad v Pevmi je pričel izplačevati pokojnine zavoda za socialno zavarovanje INPS. Včeraj so pričeli izplačevati pokojnine, ki sodijo v kategorijo VO. Izplačevali jih bodo še danes in jutri, potem pa pridejo na vrsto ostale kategorije.

SPOROČILO AVTOKLUBA

BENCINSKI BONI IN NAKAZILA ZA TURISTE

S prvim julijem nič več bencinske kontrole na meji

Jutri 1. aprila bodo začeli razdeljevati nakazila proste cone za bencin za trimesečje april - junij. Upravičenci naj dvignejo nakazila po svoji pristojnosti v Gorici, Krminu, Tržiču, Gradiški ali Gradežu. Razdeljevanje bodo zaključili 15. maja.

Na osnovi sporazuma med italijanskim in jugoslovanskim ministrstvom za turizem, bodo lahko prejeli tudi turisti, vključno italijanski, ki gredo v Jugoslavijo, posebna nakazila za bencin po znižani ceni. V Gorici daje taka nakazila urad Avtomobilskega kluba pri Rdeči hiši. S temi nakazili bodo dobili interesenti bencin super v Jugoslaviji po 78,5 lire in nafto po 51 lir liter. Na ta način bodo prihranili po 5,5 lire pri litru bencina.

Pravtako je prišla vest, da od 1. julija letos ne bodo več izvajali na meji kontrole za bencin v avtomobilih, ki prihajajo iz Jugoslavije; ukrep naj bi veljal za vse potnike s potnimi listi z avtomobilsko registracijo naše dežele. S tem ukrepom bodo v poletnih mesecih znatno pospešili promet na meji, kjer so prav take kontrole često povzročale zastoj in dolge vrste vozil.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

V sredo, 7. aprila ob 16. uri v Katoliškem domu v GORICI

GOSTOVANJE MLADINSKEGA GLEDALIŠČA IZ LJUBLJANE

Wilhelm Busch

CIPEK IN CAPEK

(zgodba o dveh malopridnih deckih)

Dramatizacija: T. Payer in T. Braun
Scena: Uroš Vagaja
Kostumi: Mija Jarčeva
Glasba: Marjan Vodopivec
Režija: DUŠAN MLAKAR

Kino

VERDI 16.30—22.00: «Alice's restaurant», A. Guthrie in P. Quinn. Ameriški barvni film.
CORSO 17.00—22.00: «I fratelli Kelly», M. Jagger. Ameriški film v barvah. Mladini pod 14. letom vstop prepovedan.
MODERNISSIMO 17.30—22.00: «Ehi gringo, scendi dalla croce», M. Rivers in B. Carson, italijanski barvni film.
VITTORIA 17.15—21.30: «Indagine su una ninfomane», R. Asaoka in E. Okada; japonski film v barvah, mladini pod 18. letom prepovedan.
CENTRALE 17.15—22.00: «Mediterraneo in fiamme», K. Precas in O. Politov; grški film v barvah.

Tržič

AZZURRO 17.30: «Sexi raport». Barvni film.
EXCELSIOR 16.00—22.00: «Cinque bambole per la luna d'agosto». Ira Fürstenberg.
PRINCIPE 17.30: «Poche ore per morire», G. Foundes.

Nova Gorica

SOČA (Nova Gorica): «Maščevalke iz Okinave», japonski barvni film ob 18. in 20.
KANAL: Prosto.
SVOBODA: Prosto.
DESKLE: «Ulica Tusset», španski barvni film — ob 19.30.
ŠEMPAS: «Veliki upor», mehiški barvni film — ob 20.
RENČE: Prosto.
PRVAČINA: «Vrnitev v Batana», ameriški barvni film — ob 19.30.

Izleti

Popoldanski izlet na Kras organizira na velikonočni ponedeljek 12. aprila Slovensko planinsko društvo z Gorice. Cilj je Štanjel. Vse podrobnosti pri vpisu na sedežu SPD v Gorici, Ul. Malta 2, tel. 24-95.

Iz goriškega matičnega urada

Dne 29. in 30. marca so na goriškem matičnem uradu prijavili 15 rojstev in 4 smrti.

ROJSTVA: Stefano Valenti, Vera Tomšič, Davide Crico, Valentina Rigonat, Alessandro Turus, Luigina Margadonna, Simona Nardone, Serena Calligaris, Maddalena Di Blas, Claudio Tricarico, Barbara Brumat, Erica Gruden, Giuliano Visintin, Adriano Lovini, Verena Etoldo.

UMRLI: gospodinja 90-letna Eleonora de Nordis vd. Dalfin-Boldu; delavka 41-letna Amalija Devetak por. Prinčič; posestnik 89-letni Gino Mazzoli; delavec 43-letni Giovanni Zotti.

DEŽURNI LEKARNI V GORICI

V Gorici je danes ves dan in ponoči dežurna lekarna BALDINI, Korzo Verdi 57, tel. 2879.

V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna San Nicol, dr. Olivetti, Ul. I. maggio 94, tel. 733-28

LETNO POROČILO KONTROLNEMU ODBORU

Le v treh občinah na Goriškem lani proračun brez primanjkljaja

Med temi so bile tudi Sovodnje . Delni deželni prispevki za javna dela obremenjujejo proračune - Nadzorstvo nad občinami naj ima samo dežela

V svojem letnem poročilu je predsednik pokrajinskega kontrolnega odbora odv. Franco Macoratti nanizal vrsto zanimivih podatkov in ugotovitev o delovanju petindvajsetih občin na Goriškem.

Lani se je število občin, ki so imele uravnovešen proračun, znižalo od štirih na tri. Brez primanjkljaja so ostali proračuni občin Gorica, Sovodnje in Gradež, medtem ko je bil proračun tržiške občine, v nasprotju s prejšnjim letom, z občutnim primanjkljajem. Lahko že sedaj omenimo, da se bo število teh občin v letu 1971 znižalo še za eno enoto. Nekaj let finančno uravnovešeni proračun goriške občine beleži letos občuten primanjkljaj.

Lani so imele občine na Goriškem 1.185.648.532 lir primanjkljaja (v letu 1969 je ta znašal 1.090.157.901 lir), t.j. za približno 9 odstotkov več kot v prejšnjem letu. Odv. Macoratti ugotavlja, da so lahko zabeležili tako majhen skok primanjkljajev kljub občutno povečanim izdatkom za tekoče zadeve (plače osebju, povečani vsakdanji stroški, itd.) zaradi povečanih dohodkov občin, zlasti na podlagi deželnega zakona štev. 19 in povečanih prispevkov državnega davka IGE.

Zgoraj omenjene deficite so občine poravnale delno s povečanimi davki (nekaj čez pol milijarde lir), delno pa s posojili (22 občin je zaprosilo za nekaj manj kot pol milijarde lir), nekaj pa so črpali iz neporabljenih sredstev prejšnjih sporazumov.

Deficitni proračuni morajo, kot v preteklosti, v Rim, kjer jih pregledajo na notranjem ministrstvu, v posebni komisiji za krajevne finance. To romanje v prestolnico otežkoča delo občin, ugotavlja predsednik pokrajinskega kontrolnega odbora. Morda bi bilo prav, dodamo mi, da bi dežela prevzela celotno nadzorstvo nad občinami. Dežela bi morala imeti, potom svojih kontrolnih odborov, zaključno besedo tudi v odnosu do občin, ki imajo pasivno bilanco. Kontrole centralne vlade bi morala docela odpasti.

Lani so se torej proračuni občin občutno povečali zaradi povečanih dohodkov. Povečali pa so se tudi izdatki in deficiti. V letu 1971 bo skok v vseh ozirih še večji. Občine so povečale svoje davke, na razpolago imajo večje dohodke iz državnih virov, med drugimi bodo letos dobile nov dohodek iz drzavnega davka na bencin. Vendar so se tudi stroški občutno povečali. Tu lahko omenimo zlasti plače občinskega osebja, ki so se lani in se bodo letos, v zvezi s sindikalnimi nastopi, občutno povečale. Samo goriška občina, ki je lani imela proračun brez primanjkljaja, je letos imela deficit višji od 800 milijonov lir, kar pomeni deficit, ki je skoro enak onim vseh ostalih občin v pokrajini.

Skoro vse občine so, upoštevajoč nove zakonske predpise, odobrile letošnje proračune pred 31. decembrom. Le tri občine so ga odobrile pozneje. Zadnja je občina Tržič, kjer so o proračunu glasovali šele prejšnji teden.

Svoje pomisleke izreka predsednik kontrolnega odbora tudi v zvezi z deželno politiko dajanja podpor občinam za razna dela javnega značaja. Z deželnimi prispevki so v zadnjih letih zgradili in še gradijo vrsto zdravstvenih, šolskih, športnih naprav, urejene so bile številne ceste, zgradili so vrsto ljudskih hiš. Deželna politika dajanja podpore vsem, kar zniža odstotek prispevka posameznemu delu, pa je povzročila še večjo zadolženost občin, ki so morale zaprositi banke za posojila z visokimi obrestmi. Zaradi tega meni odv. Macoratti, da bi morala deželna uprava dajati razpoložljivi denar z določeno prvenstveno stopnjo; prispevek pa bi moral biti maksimalen. Tako bi bili primanjkljaji občin manjši. Vemo, da se številni deželni zakoni, ki so zapadli lani 31. dicembra, obnavljajo. Deželni zakonodajalci bi morali upoštevati te upravičene zahteve občinskih uprav.

Požar v Krminu: 25 milijonov škode

Včeraj popoldne ob 13. uri so poklicali goriške gasilce na pomoč v Krmin, kjer je izbruhnil požar v skladišču vojašnice ob Ulici Milano. Gre za precej staro leseno barako, v kateri so imeli skladišče raznega blaga in vojaške opreme kot odeje, postelje, posteljno perilo, vojaške obleke in perilo, mize in drugo pohištvo ter raznovrstno drugo vojaško opremo. Ogenj se je naglo razširil in uničil večji del blaga v skladišču ter okrog 600 kv. metrov strehe. Gasilci iz Gorice in Krmina so bili nad pet ur na delu preden so ukrotili požar. Škodo cenijo okrog 25 milijonov lir. Ker je ostanek barake v nevarnosti, da se sesuje, so začasno prekinili promet po Ulici Milano v njeni bližini.

IZPRED TRŽAŠKEGA PRIZIVNEGA SODIŠČA

V znani pivovarni «Forst Europa» so izmaknili okrog 100 tisoč lir

Sodniki so petim od sedmih članov mladoletne tolpe tatov potrdili prvostopno denarno in zaporno kazen nad sedem let zapora

V zgodnjih jutranjih urah 2. septembra lani je 25-letni Giancarlo Scibetta iz Ul. Paolo della Francesca 10 pritekel na kvesturo in povedal agentom, da je malo prej zapazil vzdolž pivovarne «Forst Europa» v Ul. Filzi, dva mladeniča, ki sta se nekam sumljivo vedla. Agenti so seveda takoj pohiteli do omenjenega lokala in po krajši raziskavi naleteli v bližnjem ljudskem vrtu na Trgu Vittorio Veneto na pet mladeničev, od katerih sta bila dva Scibetti dobro znana, saj ju je prav pred nekaj minutami opazil, kako sta kolovratila okrog pivovarne.

Na kvesturi so vsi fantje-dolgolasci odločno tajili, da bi vdrli v lokal. Povedali pa so, da sta zelo verjetno izvedla tatvino v pivovarni dva njihova priložnostna znanca. Po zaslišanju so se agenti podali do pivovarne in opazili, da je bilo steklo na vhodnih vratih razbito. V notranjosti lokala je vladal povsod velik nered in vsi predali in predalčki so bili odprti in razmetani. Sin poslovodje lokala, 35-letni Gianclaudio Fidel, sprva ni znal povedati za morebitni primanjkljaj blaga oziroma denarja. Agenti so medtem že ugotovili imena vlomilcev v pivovarno. Tako so ugotovili, da sta materialni del tatvine izvedla 18-letni Carlo M. in prav tako 18-letni Nicola G., ostali pa, čeprav so se na vse pretege branili kakršnekoli obtožbe, so s strateške točke na Trgu Vittorio Veneto pazili, da bi kdo ne prišel motit prijateljev pri nepoštenem opravilu. Šele pozneje, ko je Fidel dodobra pregledal lokal, je ugotovil, da so mu tatovi izmaknili okrog 100 tisoč lir v gotovini, ki so bile namenjene blagajniškemu fondu za natakarje pivovarne.

Sodna razprava pred kazenskim sodiščem je bila dne 23. oktobra lani, na zatožni klopi pa so sedeli 18-letni Carlo M., 18.-letni Nicola G., 16-letni Sergio K., 17-letni Claudio S., 16-letni Giorgio P., 16-letni Mario M. ter 18-letni Dario P., vsi iz Trsta. Na vprašanja predsednika so odgovarjali precej neprizadeto in včasih skoraj nesramno, tako da jih je predsednik včasih moral opomniti, naj se vedejo dostojneje. Edino Carlo M. in Nicola G. sta priznala vlom in vzporedno tatvino v pivovarni, vsi ostali pa so sistematično tajili in se otepali vsakršne krivde sodelovanja pri tatinskim podvigu. Enostavno so izjavili, da so se čisto slučajno znašli na Trgu Vittorio Veneto, potem pa so jih prav tako čisto slučajno odpeljali na zasliševanje na kvesturo. Prav tako so zanikali, da bi se že prej sporazumeli z ostalima dvema za izvršitev tatvine.

Sodniki so po več kot polurni razpravi v posvetovalnici izglasovali sledečo razsodbo: Carla M., Nicola G. in Sergia K. so obsodili vsakega na 1 leto in 4 mesece zapora ter 40 tisoč lir denarne kazni, Claudia S. na 2 leti in 60 tisoč lir denarne kazni, Giorgia P. pogojno na 1 leto in 4 mesece zapora ter 40 tisoč lir denarne kazni, Mariu M. ter Dariu P. pa so zaradi mladoletnosti kazen odpustili.

Priziv proti prvostopni razsodbi so predložili Carlo M., Nicola G., Sergio K., Claudio S. in Giorgio P., ki so na včerajšnji razpravi pred tržaškim prizivnim sodiščem (preds. Franz, tož. Franzot, zapis. Mosca) vsi, razen zadnjega, prisotni v pripretem stanju.

Nicola G. je dejal sodnikom, da je takoj vrnil ukradeni denar lastniku lokala ter še, da je sam poklical agente letečega oddelka kvesture, naj pridejo na njegov dom. Znani mladoletni prestopnik Sergio K. pa je nesramno skušal prepričati sodnike, da sploh nikoli ni vedel za kakšno tatvino v pivovarni Forst ter da se je sestal s prijatelji pred slednjo le, ker so se morali o nečem pomenkovati. Ostali prizivniki so v glavnem potrdili že znane izjave.

Jazni tožilec dr. Franzot je predlagal za vse potrditev prvostopne kazni, branilci odvetniki Ghezzi, Strudthoff in Sartorelli pa so se potegovali za priznanje vrste olajševalnih okolnosti ter za razne oblike oprostitve.

Sodniki so v celoti sprejeli tožilčev predlog po potrditvi prvostopne kazni.

VESTI Z ONSTRAN MEJE

SPREJET NOV NAČRT ZA BOLNIŠNICO V ŠEMPETRU

Gospodarski razvoj Ajdovščine

Že večkrat napovedano nadaljevanje gradnje šempetrske bolnišnice so zaradi nedokončanih načrtov vselej odložili. Končno je upravni odbor sklada za gradnjo prepotrebnega zdravstvenega objekta za vso Gorico te dni osvojil idejni načrt in sicer že osmi po vrsti. Pri novem projektu so upoštevana najnovejša dognanja v tujini pri gradnji novih podobnih projektov. Hkrati je obseg del in kapaciteta objekta prirejena materialnim zmožnostim ožje regije. Izdelavo končnega projekta je upravni odbor zaupal ing. arh. Kristlu, ki je bil tudi projektant kliničnega centra v Ljubljani.

Po sedanjih izračunih bo veljala bolnišnica 6,5 milijarde starih dinarjev. Občinske skupščine v Ajdovščini, Novi Gorici in Tolminu pa so sklenile, da bodo same zagotovile okoli 4 milijarde dinarjev. Zbiranje denarja bodo torej morali nadaljevati. Če ne bo hujših težav, bodo lahko nadaljevali z gradnjo čez nekaj mesecev.

Ajdovščina se razvija v vse bolj pomembno središče gornje Vipavske doline. Zaposluje že nad 4500 delavcev, ki prihajajo na delovna mesta predvsem iz okoliških vasi. Zlasti so močno razvila svoje dejavnosti podjetja Fructal, Primorje ter lesna in pohištvena industrija. Ob tem pa so se posebno ob cesti, ki pelje skozi mesto proti Postojni razvile tudi razne trgovinske dejavnosti. Tod je več novih trgovskih lokalov. Sedaj pa je v gradnji še novi hotel in ob njem nekatere obrtne delavnice.

Podatki, ki so jih zbrale strokovne službe občinske uprave, kažejo, da bo tudi prihodnji razvoj Ajdovščine precej uspešen, saj večina podjetij načrtuje nove naložbe, s katerimi bodo razšidjala proizvodnjo.

Darovi in prispevki

V počastitev spomina pokojnega Andreja Jarca daruje Gorazd Vesel 5.000 lir za Športno društvo «Mladost» v Doberdobu.

Razpolagamo s prvo od petih zajetnih knjig, ki podajajo pregled znanja in spoznanja vsega, kar je do danes znanega s področja raziskovanja in odkritij, s področja astronomije, matematike, oceanologije in filozofije zahodnih dežel. To je

fred hoyle

astronomija

(ZGODOVINA ČLOVEKOVEGA PRODIRANJA V VESOLJE)

Prevedel LAVO ČERMELJ

Vezava v platno s ščitnim ovitkom

TEGA DELA V SVOJI KNJIŽNICI NE SMETE POGREŠATI!

tržaška knjigarna

TRST - Ulica sv. Frančiška 20 - Telefon 61-792

Goriški Slovenci so v ponedeljek zvečer z zanimanjem sledili predstavi Shakespearovega «Macbetha» v Verdijevem gledališču. Navdušeno so pozdravili, prvič po vojni, v svoji sredi igralce osrednje slovenske gledališke hiše. Gornja posnetka nam kažeta goriško publiko v parterju in na balkonu prostorne dvorane Verdijevega gledališča

TRADICIJA PROSEŠKO-KONTOVELSKIH PROSVETARJEV

Dramska skupina mladih uprizorila «Drago Ruth»

Delo, ki ga je pred toliko leti igralo tržaško Slovensko gledališče, je režiral Stane Raztresen - Dobra razdelitev vlog - Napori se izplačajo

Prosvetno društvo Prosek - Kontovel je brez dvoma eno najbolj aktivnih slovenskih prosvetnih društev na Tržaškem. Poleg že dobro znanega odličnega moškega pevskega zbora imajo Prosečani v prosvetnem društvu se lepo število članov — mladincev, ki se ukvarjajo z dramsko umetnostjo v okviru svoje dramske skupine. Ta je brez dvoma ne le ena najbolj aktivnih, pač pa tudi najboljših in najbolj uspešnih dramskih skupin na vsem Tržaškem. Že dolgo let proseška dramska skupina iz leta v leto postavi na oder najmanj po eno odrsko delo, včasih dramo, včasih komedijo. Pred tremi leti je dramska skupina s Proseka uprizorila Thomasovo komedijo — kriminalko «Osem žensk», predlanskim so se proseški igralci — amaterji lotili in z uspehom postavili na oder zahtevnejše delo Mire Pucove «Svet brez sovraštva», lani pa smo mogli videti veseloigro ruskega avtorja Katajeva «Dan oddiha», ki jo je proseška dramska skupina zelo lepo uprizorila. S pravkar navedenimi deli, kot tudi z igrami, ki so jih Prosečani uprizorili še prej v domači dvorani, so nato gostovali tudi po raznih prosvetnih društvih na Tržaškem in Goriškem in zato smemo reči, da so se proseški prosvetni delavci res uveljavili, hkrati pa so ustvarili že nekakšno tradicijo, da s svojimi deli odhajajo na gostovanje po drugih prosvetnih društvih. To njihovo delovanje, te njihove pobude bi mogle biti v spodbudo marsikateremu prosvetnemu društvu tako v mestu kot na podeželju. Res je sicer, da so se v zadnjem času pojavile nekatere dramske skupine, ki jih je treba pohvaliti, lahko pa bi bilo še več drugih, več posnemovalcev proseških mladincev.

Letos so mladi člani amaterskega odra proseško-kontovelskega prosvetnega društva z uspehom uprizorili v dvorani domačega društva «Pri Soščevih» veseloigro v šestih slikah ameriškega avtorja Normana Krasne «Draga Ruth». Prav gotovo se bo marsikateri naš čitatelj spomnil te komedije, ki jo je pred malo manj kot dvajsetimi leti postavilo na oder naše tržaško Slovenske gledališče. Delo je, če upoštevamo, da ga je spravilo na oder amatersko gledališče, kar zahtevno. Vsebina komedije je dokaj zapletena in ima. kot vse komedije, lep zaključek.

Da je nedeljska prireditev na Kontovelu dobro uspela, je k temu mnogo pripomogel tudi režiser, član Slovenskega gledališča v Trstu Stane Raztresen, ki je znal vloge primerno razdeliti. Dalj časa je Raztresen po dvakrat na teden prihajal na Prosek na vaje in se trudil, da je vsakemu mlademu igralcu pomagal, tako kar zadeva izgovarjavo kot tudi mimiko, da so mogli igralci amaterji z uspehom nastopiti. In zares moramo pohvaliti vse mlade umetnike, ki so resnično dobro, nekateri pa celo prav dobro podali svoje vloge. Pri tem ne smemo pozabiti, da so vsi ti mladi igralci delavci, ki po celodnevnem delu zvečer žrtvujejo še po več ur za učenje vloge in za vaje. V raznih vlogah komedije «Draga Ruth» so nastopili naslednji igralci: Sergij Černe je bil sodnik Wilkins, njegovo ženo Edith je igrala Neda Cijak, Vera Štoka je nastopila v vlogi najmlajše hčerke Miriam, starejšo hčerko Ruth pa je igrala Vesela Starc. Anamarija Milič je bila služkinja Dora, Rado Menucci je bil poročnik Bill, Drago Regent je igral Ruthinega zaročenca, Sonja Verša je bila Martha, Darko Rupel je bil Chuch, Danilo Štoka pa je igral mornarja Harolda.

Pohvalili smo mlade igralce, povedali, da je delo spravil na oder kot režiser Stane Raztresen. Ne smemo pa mimo tega, da je vse tehnične naprave in tudi sceno pripravil Marijan Pertot, ki že dolgo let vodi proseško-kontovelsko prosvetno društvo in posveča posebno pozornost dramski skupini. Pri pripravah nedeljskega nastopa so seveda pripomogli še drugi člani društva, pri uspelem nastopu se je uveljavila tudi Neva Danev kot šepetalka.

Nedeljska predstava je bila zelo dobro obiskana in občinstvo se je skoraj dve uri zabavalo in na koncu mlade umetnike nagradilo z dolgotrajnim ploskanjem.

M. M.

Proseško-kontovelska gledališka skupina, ki je v nedeljo uprizorila komedijo «Draga Ruth».

DVA ZNANA ITALIJANSKA UMETNIKA Z NOVIM DELOM V TRSTU

L. Brignone: «Vračam se spet v Trst ker... vas imam rada»

Popularna igralka se letos predstavlja tržaškemu občinstvu z igro, ki jo je nalašč zanjo napisal Pasquale Festa Campanile: «Čeprav vas imam zelo rada»

MILAN, marca. — Obiskoval sem tretji letnik učiteljišča, ko sem jo prvič videl na televiziji. Ne spominjam se več, ne v kateri vlogi, ne v kateri igri, živo pa mi je v spominu tisti poletni večer, ko sem v dvorani zadružnega doma pri Čežarjih sledil dogajanju na malem ekranu. Kar me je najbolj presunilo v njeni igri, je bil njen glas: topel in mehak, čeprav nenavadno globok in temen. Še istega večera sem ji napisal pismo, v katerem sem jo prosil za fotografijo s podpisom.

Zbirati fotografije mojih najljubših igralcev je bil takrat zame mnogo več kakor «hobby». (Moji vljudni bralci naj me sedaj opravičijo, če se bom za trenutek oddaljil od «predmeta» današnjega članka, a bodo kmalu razumeli, da se nisem mogel izogniti spominu na dijaška leta.) — Čeprav sem obiskoval šolo, ki me je pripravljala na povsem drugačen poklic, je nekje v meni vedno gorela samo ena misel: gledališče. Trpel sem v tistem zavodu, kjer sem se moral učiti na pamet matematične formule (šele danes razumem, da so mi bile tudi te potrebne) in reševati «probleme», ki z mojimi resničnimi problemi niso imeli nobenega opravka. Tako so mi postale ure «dramatike», ki jih je vodila gospa Kio Maver-Ciuhova, edina tolažba, če ne prava rešitev. In gospa Ciuhova, diplomirana igralka na ljubljanski akademiji, je razumela, kam so bežale moje sanje, zato me ni samo z ljubeznijo pripravljala na nastope na šolskih in javnih proslavah, marveč je znala najti zame besede (hvala, hvala, draga učiteljica), ki so mi bile v pobudo in upanje, da mi bo nekoč uspelo priti na akademijo in do gledališča.

Usoda je potem hotela, da sem se preselil v Rim, kjer sem se vpisal na akademijo za igralsko umetnost, in usoda je hotela, da sem našel svojo prvo zaposlitev (v minuli gledališki sezoni) v igralski skupini prav tiste igralke, ki me je nekega poletnega večera očarala s svojim nastopom, prav tiste igralke, ki mi je pred leti poslala fotografijo s podpisom: Lilla Brignone.

«HVALA
ZA ČUDOVITE VRTNICE,»

me je pozdravila Lilla Brignone, mi ponudila roko in hitro pristavila: «Dragi, ni ti bilo treba zapraviti toliko denarja, prava 'follia', le kdaj se boš poboljšal?»

Sedela sva v hali milanskega «Grand Hotela». Tistega popoldneva je v salonu famoznega hotela mrgolelo znanih imen in elegantnih gospà, toda center pozornosti je bila ona, Lilla, tako prikupna in mladostna v svojem maxi kožuhu.

«Ah, moji kožuhi!», je vzdihnila Lilla. «Ne govoriva o moji garderobi, lahko naju sliši kdo z davkarije. Najbrž so mi prešteli vse moje 'pellicce' in mi ne dajo miru: gospa, vi imate toliko kožuhov, plačajte toliko in toliko... V teh časih, ko vsem nam, ki delamo v gledališču 'privatno', trda prede. In nisem edina, ki se pritožuje. Sam dobro veš, da privatnim skupinam bijejo zadnje ure. (Rina Morelli — Paolo Stoppa ze dve leti nastopata samo na televiziji, letos se je ustavila celo skupina De Lullo — Falk — Valli — Albani), če se ne bodo 'od zgoraj' končno spomnili tudi na nas uboge cigane, ki se vsako leto šest mesecev prevračamo od enega do drugega konca polotoka. Rezultat? Davki, davki. Ker Lilla Brignone zasluži, kaj jaz vem, kakor Mina ali Gianni Morandi! Ah, ko bi vsaj zadela 150 milijonov na loteriji! Odpovedala bi se gledališču...»

«Zares?», sem jo prekinil.

«Da, odpovedala bi se gledališču,» je ponovila skoraj prepričana, a se je hitro premislila (preden je meni uspelo zabeležiti njene besede): «če... bi našla dovolj moči in poguma...»

«ŽIVIM, KADAR IGRAM — IGRAM, KADAR ŽIVIM»

Pogledala me je s svojimi živahnimi očmi, segla po kozarcu in ustavila pogled na rdečih vrtnicah, ki so jo prav gotovo spomnile na tisoče vrtnic, ki jih je prejela v dar v svoji dolgi gledališki karieri: 37 let! Nisem se motil, Lilla je uganila mojo misel.

«Kako bi živela brez gledališča? Zgolj z nastopi na televiziji?», se je zamislila. «Jasno, tudi televizija me privlači in mi je dala že veliko zadoščenja, toda jaz ljubim — ne očitajte mi, da sem staromodna! — neposreden stik z občinstvom. Ne znam opisati, kaj se zgodi v mojem srcu, kadar se dvigne zastor in se prižgejo reflektorji... Čudovito! V trenutku pozabim na glavobol, pozabim na vse bridkosti in vse radosti mojega življenja, pozabim na svoje ime, ker vem, da se tudi v srcih gledalcev dogaja nekaj, kar se ne da opisati. Tako istočasno, ljudje v dvorani in jaz na odru, dihamo in živimo življenje junakinj (Elektre, Antigone, Nore, Grušenke...), spremljamo od prizora do prizora njihovo zgodbo, odobravamo ali grajamo njihova dejanja, se jokamo ali smejemo njihovim besedam... Ko se igra zaključi, vsi dobro vedo, da je bila Lilla Brignone samo pretveza za dramsko podoživljanje, zapustijo dvorano in se vrnejo na svoje domove, toda jaz kljub temu na tihem upam, da so gledalci odnesli s seboj kanec emocije, ki jim jo je Lilla Brignone na svoj način odkritosrčno podarila.»

Igralke, kot vsi vedo, rade igrajo tudi daleč od odrskih desk; spremljajo z neprenosljivim patosom svojo govorico in vedenje, človek ima vedno občutek, kadar je v njihovi bližini, da se svetu približuje strašen potres — to pa ne velja za Lillo Brignone. Kakor zna biti na odru tragična, hudobna ali očarljiva, tako je v privatnem življenju preprosta, dobra in plemenita. Zato so me njene besede, tako iskrene in tople, ganile, še posebno, ko je s svojim sladkim nasmehom skoraj neslišno izgovorila: «Gledališče je moje življenje: živim, kadar igram — igram, kadar živim.»

«HČERKA UMETNOSTI»

Lilla je prava «figlia d'arte», hčerka umetnosti, kot se reče v gledališkem žargonu: njen ded je bil igralec, njen oče Guido režiser, njena teta Mercedes Brignone slovita igralka v obdobju med prvo in drugo svetovno vojno. Lahko rečemo torej, da je bila njena usoda določena že ob rojstvu, čeprav je njen oče (mamo je izgubila že v otroških letih) nasprotoval, ko bi si tudi Lilla izbrala poklic igralke.

Svoj debut je doživela leta 1934 in od tega leta dalje je igrala v najpomembnejših formacijah tistega časa (Gandusio — Carli, Ruggeri, Benassi, Meriini, Ricci...), vse do leta 1947, ko je postala prva igralka milanskega Malega gledališča. Šest let pozneje je ustanovila svojo igralsko skupino. Njen idealni in še vedno nenadomestljivi partner je postal GIANNI SANTUCCIO, na katerega je bila dolgo vrsto let tudi čustveno navezana.

Nemogoče je sedaj našteti vse vloge, ki jih je odigrala v svoji plodni igralski karieri, vsaj omeniti pa moram pet režiserjev, ki

BRANKO VATOVEC

(Nadaljevanje na 6. strani)

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Imeli boste odlično zamisel, ki jo najhitreje uresničite. Za vaše načrte se bo malokdo ogrel.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Nič kaj primerno vzdušje za obsežnejše poslovne stike. Pazite se pred navideznimi rešitvami nekega čustvenega vprašanja.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Preden se lotite nekega ambicioznega načrta, si zagotovite potrebno oporo. Manjše nevšečnosti v družinskem krogu.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Srečen trenutek vam bo omogočil odpravo neke storjene napake. Nasprotja v družini bodo odpravljena.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Pazite, da bi nehote ne podprli oseb, ki nasprotujejo vašim idejam. Postavite se po robu tistim, ki vam hočejo vsiliti svojo voljo.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Če ne želite, da bi vas dogodki presenetili, poenostavite svojo poslovno organizacijo. Prehodna potrtost.

TEHTNICA (od 23.9 do 23.10.) Tekoča vprašanja zahtevajo potrpežljivost in vztrajnost. Manjša napetost v družini.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Danes boste uspešno dokazali svoje sposobnosti. Medsebojno zaupanje bo še bolj utrdilo staro prijateljstvo.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Kljub težkočam ne boste ostali brez solidne opore. Ne dovolite, da bi spori z drago osebo pokvarili dobro razpoloženje.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Ne bodite preveč strogi z osebami, ki so vam podrejene. Z bolj sproščenim nastopom si boste lažje utrli pot med ljudi.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Z drzno pobudo še utegnete rešiti neki ne preveč trden položaj. Večer bo primeren za razmišljanje o nekem osebnem načrtu.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Ne boste najbolje razpoloženi, vendar to ne bo ogrozilo vaših možnosti. Pazite se pred neprijetnim presenečenjem.

DR. FRAN VATOVEC:

Časnikarski fenomen: goriška Soča

Dognanja in razmišljanja ob robu njene stoletnice

10.

Spričo tega ni izplačal deželni odbor 373.596 kron že dovoljenih deželnih podpor za kmetijstvo, vinograde, ceste, vodovode itd. Med vzroki za tako finančno stanje vidi Soča v širjenju deželnega uradniškega aparata, med tem ko ni zaslediti skrbi za povzdigo kmetijstva. Italijani so pač pobrali svoje podpore do zadnjega vinarja. Za Slovence pa so našli razne pretveze, da jim ni bilo treba izplačati obljubljenih zneskov. Deželni odbor in deželna hipotečna banka dajeta dosti zaslužka italijanskim in furlanskim obrtnikom in trgovcem, niti vinarja zaslužka pa Slovencem. Ni pa mogla Soča tajiti, da je dr. Gregorčič skrbel za to, da je «priteklo nekaj tudi za šolski dom.»

Tiste babnice v uredništvu «Corriera»...

Pa tudi v ozadje *finansiranje* dnevnika «Corriere Friulano» in dr. A. Gregorčičevega poltednika «Gorica» (1899—1914) je porinila Soča svoj nos. Oba dnevnika prejemata dotacijo od deželnega hipotečnega zavoda. Gre povečini za slovenski denar, ki gre za podporo dnevnika, ki bi najraje potopil Slovence v žlici vode, in slovenskega klerikalnega časnika, ki lepo molči o vsem, kar se dogaja v deželni hiši zoper Slovence. Soča je dodala s tem v zvezi še šegavo opazko: «Tiste babnice v uredništvo «Corriera» jih zaslužijo 25 po tistem delu telesa, ki se ne imenuje v olikani družbi.»

Tudi je Soča stikala za *razmerjem podpor*, ki so jih prejemali Italijani in Slovenci od deželnega odbora. Tretjina Furlanov ter Italijanov je prejelo glede na stanje v aprilu 1910 v območju poknežene grofije Goriške in Gradiščanske podpore v znesku 835.703 kron, dvetretjinsko število slovenskih prebivalcev pa za 68.488 kron manj t. j. 767.215 kron.

Soča razkriva nadalje realno stanje *uradništva v deželni hiši*. Laških uradnikov v deželni službi je 37; ti dobivajo plače 102.320 k.; slovenskih je 18, to dobivajo plače 40.260. Slovencev je v deželi 2/3, zastopani so pa v drž. službah manj kot z 1/3. Povprečnici v plači kažeta pri Lahih 2.800, pri Slovencih pa 2.200.

Ob smrti deželnega glavarja dr. Pajarja se zavzema Soča za skupno nastopanje slovenskih poslancev v deželnem zboru. Deželni glavar pa naj se vzdrži glasovanja kakor je bilo v času Coroninijevega glavarstva.

Bistveno se je spremenilo razmerje deželnih poslancev l. 1913. Tedaj je štel Slovenski klub (napredni liberalci) 11 poslancev; krščansko socialni novostrujarji 3; furlansko italijanska katoliška stranka 9 poslancev, italijanska liberalna stranka pa 6. Osrednja vloga pripada torej — tako terja Soča — skupini samostojnih slovenskih poslancev, ker je najmočnejša.

Iz deželne hiše je treba odstraniti može, ki so vladali. Tako vzklika Soča glede na deželne dolgove, ki so narasli na nad milijon kron.[8])

[8]) Soča: 19. avg. in 13. dec. 1905 — 24. jan. 1906 — 3. jan., 14. febr., 18. apr., 11. jun. ter 31. dec. 1907 — 8. in 15. okt. ter 3. in 10. nov. 1908 — 3. jun. in 11. sept. 1909 — 23. apr. in 23. avg. 1910 — 8. in 11. apr. ter 13. maja 1911 — 7. jun. in 20. sept. 1913.

(Nadaljevanje sledi)

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Milia v Rossoni in Russo

Letos januarja je v prostorih turistične ustanove v Sesljanu priredil razstavo svojih del tržaški slikar Giorgio Milia. Bila je to res reprezentativna razstava. Komur ni takrat uspelo, da bi si jo ogledal, je mogel te dni stopiti v pasažo Rossoni ter v sosedno galerijo Russo, kjer je bila nekakšna ponovitev sesljanske razstave, pa čeprav je bila sedanja razstava, v primerjavi s sesljansko, nekoliko okrnjena, ker obe razstavišči ne zmoreta toliko razstavnega prostora kot ga zmore dvorana sesljanske turistične ustanove. V Rossonijevi pasaži in Russovi galeriji je Milia razstavil tudi veliko risb zelo sproščenih in neposredno dojetih pokrajin, pa tudi ljudi in živali. Šele v tem širše zajetem razponu olnatih slik in risb moremo bolje spoznati bogato ustvarjalnost tega še razmeroma mladega slikarja, ki si z resnično vztrajnostjo in pridnostjo uspešno utira pot v ospredje vidnejših tržaških umetnikov.

Svojo dejavnost in svoje napore za dosego vidnejših uspehov je Giorgio Milia usmeril že od vsega početka, ko se je odrekel barvnim mikom, podobno kot je premagal tudi mikavnost lepotnih učinkov. Giorgio Milia se omejuje le na zamolklo rjavkasto zelenje pokrajin v žaru rdečkastih odsevov. Sčasoma je njegova paleta postala že tako značilna, da daje slikam osebni pečat, čeprav so njegove slike pokrajin spoznavne kot njegova dela ze po samih zasnovah, kjer kraška ali istrska hiša izstopa po svoji središčni legi kot nekakšen svetal madež v okolju pridušenih temin nevihtnega ozračja.

Težišče zadnje njegove razstave v pasaži Rossoni in v galeriji Russo pa ne leži v slikah teh značilnih pokrajinskih motivov, pač pa tvori težišče te razstave z izostreno opazovalnostjo prikazana nebogljenost človeškega telesa, ki se kaže v nekaterih človeških likih. Pred nami se vrsti skoro groteskna povorka ostarelih ljudi. So to v paradni togi zagovornikov in tožilcev prikazani pravniki, odvetniki ali državni pravdniki, ki si krčevito prizadevajo ohraniti avtoritativni videz, podobno kot skušajo to doseči debelušni duhovniki, godci in na splošno ljudje, ki jim neizprosno napredovanje starosti izpodkopuje in izžema nekdanjo poklicno udarnost.

Preseneča pa že omenjena izostrenost v opazovanju, posebno v rahlo obarvanih tuširankah, ki nam prikazujejo ženske akte, v katerih Giorgio Milia s kruto in hladno drznostjo ogre črt trga z njih še sleherni ideaniziran pojem ženskosti.

MILKO BAMBIČ

PREJELI SMO

RODNA GRUDA. Revija za Slovence po svetu. 1971 št. 4. Izdaja Slovenska izseljenska matica.

KLADIVO. Cajtenge za koroške Slovence. Posebna številka. Dunaj, marca 1971.

Prevodi URADNEGA VESTNIKA dežele Furlanije — Julijske Benečije. Št. 5, 11. februarja 1971 in št. 6, 15. februarja 1971.

SOCIJALIZAM. Časopis Saveza komunista Jugoslavije. 1971 št. 2.

TONE SVETINA

45.

UKANA

PRVA KNJIGA

Blisk je dvignil čutarico. «Hura!» so odzdravili. «Na zdravje skojevcem mitraljezcem!» «Hura!» Smrt belim in Nemcem!» «Smrt!» «Živio kolektiv!» «Živio!»

Od vzklikov so zašklepetala okna. Orlovu se je kar samo smejalo. Medtem ko so izstrelili rafal parol, je Nande preštel cigarete in jih razdelil. Tudi tistih ni pozabil, ki so na stražah in v zasedi. Soba se je napolnila z dimom. Čutarica je krožila od ust do ust. Vsakdo je srknil požirek ali dva. Gospodarju, priletnemu kmetu, ki je sedel za pečjo, so se oči rosno svetile, ko je gledal burno kipenje krvi v mladih ljudeh.

«E, ta naša vojska! Kdo bi si mislil, da jih bo toliko, ko so prvi enainštirideset prišli v zavetje pod Blegoš?»

Nova moč je zganila stare kosti. Zlezel je izza peči in odšepal v klet. Vrnil se je s pletenko sadjevca in steklenico žganice. «Fantje, pa spijmo še to, za našo svobodo, za zmago in na švabsko pogibelj!» S tresočo roko je nalival v kozarčke, smehljajoča se hčerka pa je delila pijačo borcem.

Orlov in Poljak Tomo sta se bratila in obujala spomine. Ana in Blisk pa sta imela svoj razgovor. Povedal ji je, da je dobil po ilegalcu, ki je bil v mestu, pismo od Melite. Vzel ga je iz torbice in ji ga dal prebrati. Vznemirjena ga je vzela v roke. Takoj je spoznala sestrino nežno drobno pisavo. Zahvaljevala se mu je za pismo in mu sporočala, kako se boji zanj in kako ves čas misli na to, da bi prišla za njim. Tudi to je sporočala, kaj je počel Bogdan z njo v zaporu in javljala, da je v Dolomitih oficir pri belih. Naročala je, naj poišče Ano in jo pozdravi. Mama je vsa nesrečna, ker je ni. Na koncu je obljubljala, da na pomlad pride gotovo za njim. Ana je vrnila pismo in se zahvalila. Grenko se je nasmehnila in rekla: «Melita je dobro dekle. Boljša je od mene. Bodi dober z njo!»

«Ne skrbi in napiši kaj domačim! Ko spet pridem k vam, mi boš dala pismo in ga bom poslal v mesto. Zdaj bom večkrat pri vas. Razkrinkujemo gestapovce!»

«Nemogoče!?» se je začudila. «Tudi nas je opozoril Orlov. Ubežala sem mestu, ovaduhom in policiji, kdo bi si mislil, da so celo v naših vrstah» Ko je to dejala, ji je srce razbijalo pod vratom.

«Ti si kar v četi? Mislil sem, da te bom našel v kakšnem štabu,» se je Blisk pomenljivo nasmehnil.

«Oh, čemu, Blisk? Všeč mi je med temi ljudmi. Samo poglej jih! To me drži pokonci. Sicer na vem, če bi zdržala.»

«Spremenila si se.» Pogledal ji je v oči in jo prijel za roko. Podobni sta si z Melito, toda v nečem različni. Dobila si v izraz nekaj njene žalosti in resnobe. Dozorela si.»

«Tudi ti si se spremenil od tistega dne. Izklesan si, trd, preizkušen. Ko sem te skrila med obleke, si se mi zdel kot nebogljen deček.»

Tomo in Orlov sta se zrinila izza mize in se odmajala k vratom. Primož jima je sledil z dolgim pogledom. «Obveščevalca sta prišla po poslu, ne slučajno,» je dejal Vojku, ki je sedel poleg njega. Potem mu je pogled zdrsnil po ljudeh in se ustavil pri Ani in Blisku. Vse njune gibe in izraz je spreminjal v besede.

Blisk je kmalu opazil, da ga Primož opazuje, zato je vprašal Ano, kdo je tisti, ki ju tako pozorno spremlja. Ozrla se je in srečala Primožev hladni pogled. Povedala mu je, da je to Primož in pripovedovala zgodbo o njem in svojih odnosih z njim, ne da bi zamolčala svoje blodnje o oficirju iz nemškega filma, ki jo je preganjal v sanjah, in tudi to, da se je od takrat spremenil do nje. Primož je čutil, da govorita o njem, pa ni umaknil pogleda. Blisk se je ozrl k njemu, in srečala sta se z očmi. «Zanimiv je, nekam nenavaden in resen, zato bo tudi nevaren,» je dejal Ani. Pripovedovala mu je tudi o Orlovu in Fazanu. Nagonski je začutila, da je Blisk edini, ki ji lahko pomaga, če bi prišla v težave. Zaslutil je, da ga prosi, zato ji je obljubil, naj se obrne samo nanj, če bo kaj narobe. Še vedno ji je bil hvaležen za tisto, kar je storila zanj.

Čez nekaj časa sta se Orlov in Tomo vrnila. Prisedla sta in zapletli so se v razgovor. Blisk se je razživel, pripovedoval je Poljaku in Orlovu, kako je bilo, ko ga je Ana skrila. Potem so poslušali Orlova, ki je pripovedoval, kako je preoblečen v uniformo nemškega oficirja, z lepim dekletom pod roko hodil po mestu in ogledoval nemške utrdbe. Vsi so gledali le njo, njega pa nihče. Vsa četa se je veselo smejala.

Nato je Blažič spet nategnil meh, Orlov pa je zapel z globokim basom in vsi so pritegnili. Tudi sivolasi oče za pečjo je vzneseno pel: «... kmet pravico terja, ali je ne najde, naprej v borbo...» Glasovi so doneli, da je petrolejka pod stropom mežikavo utripala.

Pesem se je že bližala koncu, ko je prišel iz kuhinje Nande. V roki je držal veliko žepno uro z verižico. Zanjo je trdil, da je najtočnejša v bataljonu. Dobil jo je še za birmo in pravil je, da mu je bila garantirana do smrti. Imela je tudi to posebnost, da je zvonila kot budilka. Včasih je pozabil, da bo pohod, pa mu je zazvonila v koloni. Ko se mu je to prvič zgodilo, so ga osumili, da je dal Nemcem znak, in bi bil skoraj ustreljen. Dvignil jo je k zakajeni petrolejki in oznanil:

«Tišina, tovarišija! Še tri minute in leto tisoč devetsto triinštirideseto bo crknilo.»

Glasovi so zamrli in vse oči so se obrnile h kuharju in njegovi uri. Ta se je zavedal važnosti svoje vloge, zato je skušal to izrabiti do konca.

«Še dve minuti in rodilo se bo novo leto tisoč devetsto štiriinštirideseto!»

«Rojstvo novega leta se proslavi!» je zaklical Orlov. Stopil je k obešalnikom in snel svojo brzostrelko. Mimogrede pa se je premislil. Streljal bo raje z laškim mitraljezom, za katerega je dovolj municije. Vzel je iz kota lahko bredo in se prerinil skozi vežo pred vhodna vrata. Nekaj najbolj razvnetih borcev je šlo za njim. Ko je Nande naznanil, da manjka le še ena minuta, je gospodar privil stenj na petrolejki in vsi so utihnili.

«Polnoč! Novo leto tisoč devetsto štiriinštirideset!» je zarjul Nande.

Takrat je Orlov spustil poln rafal v vrh hruške pred vrati. V sebi pa je gospodar spet odvil stenj. Sobo je preplavila svetloba. Orlov se je vrnil med borce in zavpil:

«Živela svoboda!»

«Živela!» so zadoneli glasovi. Potem pa je Orlov odkričal še rafal parol, ki se jih je naučil od Pajka in končal: «Leta triinštirideset je crknila Italija, leta štiriinštirideset pa bo crknila Nemčija. Smrt fašistom in belim!»

Ko je Orlovu odpovedal hripavi glas, je trenutek tišine izrabil Keča in zavpil: «Naj živi naš komandir Orlov!»

«Živel!» so zavpili vsi, potem pa so zapeli in se vsevprek bratili.

25

Ledeni piš, ki je razpodil megle, je viharil po robeh, šibil drevje in zateglo piskal okoli vogalov samotnih hiš. Dvigal je oblake pršiča in jih vrtinčil v divjem plesu. Četa se je nastanila v zapuščenem zaselku sredi škofjeloških hribov. V hiši, v kateri so bili, so družino z otroki vred pobili belogardistični črnorokci, drugi dve družini pa sta se iz strahu sami odselili v dolino. Hiše so bile že pol leta prazne in polne duha po trohnobi.

Ana in Orlov sta stala ob zaprašenem oknu. Sama sta bila v četni komandi, vsi drugi so bili v patruljah in na položaju. Ana se je zagledala proti hribom, ki so bili podobni hrbtom velike črede dremajočih živali. Čeprav sta kurila, ji

NASTOPI NAŠIH NAJMLAJŠIH KOŠARKARJEV

Goriški Dom klonil Boru z eno samo točko razlike

PRVENSTVO DEČKOV

V nedeljo sta bili na sporedu dve srečanji naših peterk.

Bor A - Bor B 101:13

BOR A: Colja (k) 41, Košuta 20, Klobas 32, Vatovec 8, Sancin, Obersnel.

BOR B: Siega 4, Čok (k) 2, Oblak 1, Vatovani 2, Ivan Kuret 2, Trampuš, Perco.

SODNIK: Antonini (Trst).

PROSTI METI: Bor A 7:14, Bor B 1:2.

Borovi dečki prve ekipe so po sobotnem porazu proti Lloydu igrali kot prerojeni proti Boru B. Razigrani kapetan in režiser Colja, ki je dosegel kar 41 točk, je vodil svoje moštvo točko za točko preko stotice. Bor B pa se je požrtvovalno upiral, a zaman.

Saba - Polet 66:20

POLET: Marko Sosič 10, Ivan Sosič, Tavčar 8, Pavel Sosič, Purič, Edi Sosič 2, Malalan, Milič, Guštin.

Poletovci so v nedeljo gostovali na Greti, kjer so igrali proti peterki SABA. Naši mladi košarkarji so tokrat nekoliko odpovedali, tako da so se domačini razigrali. V vrstah Poleta se je še najbolj izkazal «mali» Marko Sosič, ki je bil tudi najboljši strelec moštva.

* * *

Po nedeljskem kolu je še vedno prvi na lestvici Bor A, toda s tekmo več. Kot je znano, so «plavi» doživeli hud poraz proti Lloydu.

IZIDI:

4. KOLO

Servolana - SABA	37:40
Bor A - Lloyd	38:73
Bor A - Inter 1904	16:71

Počitek: Polet

5. KOLO

SABA - Polet	66:20
Inter - Servolana	59:27
Bor A - Bor B	101:13

Počitek: Lloyd

LESTVICA

Bor A	5	4	1	308	158	8
Lloyd	4	4	0	203	118	8
Inter 1904	3	3	0	182	52	6
SABA	3	2	1	136	104	4
Servolana	5	1	4	185	203	2
Polet	4	0	0	60	241	0
Bor B	4	0	4	72	270	0

DANAŠNJE KOLO

Lloyd - SABA

Polet - Bor B (17.30)

Bor A - Inter (17.30)

Počitek: Servolana

* * *

Danes bod otorej zaposlene vse tri naše peterke.

Ob 15.30 bo Bor A igral pomembno tekmo proti Inter 1904. Srečanje bo na stadionu «Prvi maj».

Ob 17.30 pa bo na Opčinah derbi med Poletom in Borom B.

MINIBASKET

Bor - Servolana 20:17

BOR: Andrej Pegan 2, Kocijančič, Štefan Pegan, Mazzucca 6, Sosič (k) 10, Benčina, Tomažič 2, Škamperle.

SERVOLANA: Sancin (k) 2, Mosetti, Flego 5, Doz, Rasman, Colognati 8, M. Rasman, Arnez, Furlan, Volo 2.

SODNIK: Pizzarello (Trst).

PROSTI METI: Bor 0:0, Servolana 1:6.

V nadaljevanju prvenstva v minibasketu na najmlajše je Bor osvojil še eno zmago. Na stadionu «Prvi maj» so namreč «plavi» tokrat odpravili požrtvovalno peterko Servolane, ki je nekoliko slabo začela, nato pa si je opomogla in je skoraj dohitela domačine. V vrstah Bora sta se izkazala, poleg običajnega poletovca Sosiča, še Mazzucca in Tomažič.

PRIJATELJSKO SREČANJE

Bor - Dom Gorica 29:28

BOR: Renato Furlan, Parovel 4, Čok, Bruno Furlan, Ervin Žerjal 6, Bufon 2, Peter Žerjal (k) 17, Volk 2, Koren, Race.

DOM GORICA: Osbat 2, Figel, Tomažič, Mučič, 10, Nanut, Marušič, Marinčič 6, Paškulin 4, Brešan 2, Tabaj 4, Pahor, Kont, Gojkovič, Pisk.

SODNIK: Prinčič (Gorica).

PROSTI METI: Bor 1:2, Dom 4:4.

V nedeljo sta se v prijateljski tekmi na stadionu «Prvi maj» sporijeli peterki minibasketa Bora in Doma iz Gorice. Bilo je to prvo srečanje v košarki med slovenskima ekipama v zamejstvu. Dogodek je bil torej važen.

Tekma pa gotovo ni razočarala gledalcev, ki so bili priče izredni borbi med ekipama. Srečanje se je namreč končalo v korist Bora le z boro točko prednosti. Vsi igralci so bili zelo požrtvovalni in včasih so prikazali tudi tehnično veljavno igro. Vsekakor uspešno srečanje!

b. l.

Koledar moškega promocijskega prvenstva v odbojki na Goriškem

Na moškem promocijskem prvenstvu v odbojki, ki se bo pričelo 3. aprila letos, bodo na Goriškem nastopile ekipe ŠZ Dom iz Gorice, ŠZ Mladost iz Doberdoba, ŠD Velox iz Štandreža ter Audax in UGG iz Gorice.

Koledar prve polovice prvenstva je naslednji:

3. aprila ob 20.30
AUDAX - DOM v telovadnici ITI
4. aprila ob 10.00
UGG - VELOX v telovad. UGG
6. aprila ob 20.30
VELOX - AUDAX v telovad. ITI
8. aprila ob 20.30
DOM - MLADOST v telovad. ITI
13. aprila ob 20.30
AUDAX - MLADOST v telovadnici ITI
15. aprila ob 20.30
DOM - UGG v telovadnici ITI
18. aprila ob 10.00
MLADOST - VELOX na igrišču Doma
18. aprila ob 10.00
UGG - AUDAX v telovad. UGG
22. aprila ob 20.30
DOM - VELOX v telovadnici ITI
25. aprila ob 10.00
MLADOST - UGG na igrišču Doma.

Povratni del prvenstva se bo pričel 27. aprila in se bo zaključil 16. maja. Koledar tega dela bomo objavili naknadno.

NAMIZNI TENIS

Na svetovnem namiznoteniškem prvenstvu v Nagoji na Japonskem je Jugoslavija v ekipnem tekmovanju premagala Južno Korejo s 5:0, Zahodno Nemčijo pa s 5:3 in se je s tem že uvrstila v zaključni del tekmovanja.

HOKEJ NA LEDU

V nadaljevanju svetovnega hokejskega prvenstva v Ženevi, je sinoči ČSSR premagala Zahodno Nemčijo s 4:0, Sovjetska zveza pa ZDA s 7:5.

Goriški Dom je v nedeljo igral proti tržaškemu Boru. Goričani so imeli smolo in zgubili s pičlo točko razlike. Dokazali so pa, da se minibasket tudi v Gorici uspešno razvija

V ORGANIZACIJI ŠD DOM

V Gorici nad vse uspel ženski odbojkarski turnir

Nastopilo je kar pet ekip: Mladost, Dom, Hrast, Briški grič in Sovodnje

V telovadnici «E. Fermi» v Gorici so odigrali ženski odbojkarski turnir, katerega je organiziral ŠD Dom. Vpisanih je bilo pet slovenskih ekip, in sicer: Briški grič, Sovodnje, Mladost, Hrast in Dom.

Prisotnost petih naših ekip je treba podčrtati, kajti že več let v Gorici ni videti na enem turnirju toliko slovenskih ekip z Goriškega. Važno je tudi, da je vseh pet ekip (to se pravi približno petinštirideset deklet) nastopalo v svojih dresih in to je dalo še močnejši pudarek vsemu turnirju. Če pogledamo na rezultat sta zmagali ekipi Doma in Mladosti s tremi zmagami. Organizatorji pa niso polagali preveč važnosti rezultatu v številkah. Njihov cilj je bil: skušati združiti več slovenskih ekip skupaj, da bi se tako bolje spoznale in s temi tekmami pripravljale na promocijsko prvenstvo, za katero so prijavljene štiri od teh ekip (razen Briškega griča).

Turnir je popolnoma uspel in tudi navdušenje igralk je bilo veliko, posebno še najmlajših. To pa je zelo razveseljivo, ker samo z mladimi bo lahko delovala določena ekipa v svoji bodočnosti.

REZULTATI

Dom - Mladost (11:15, 15:3, 15:6)	2:1
Briški grič - Dom (15:13, 6:15, 15:8)	2:1
Dom - Sovodnje (15:7, 15:4)	2:0
Dom - Hrast (15:12, 9:15, 15:9)	2:1
Mladost - Briški grič (15:7, 15:11)	2:0
Mladost - Sovodnje (15:2, 15:3)	2:0
Mladost - Hrast (16:14, 15:12)	2:0
Briški grič - Sovodnje (15:3, 15:5)	2:0
Hrast - Briški grič (13:7, 15:7)	2:0
Hrast - Sovodnje (15:6, 15:7)	2:0

LESTVICA

Mladost	4	3	1	7	4	6
Dom	4	3	1	7	1	6
Hrast	4	2	2	5	4	4
Briški grič	4	2	2	4	3	4
Sovodnje	4	0	4	0	8	0

MLADOST: ekipi manjka več treninga, da bi lahko dobro obvladovala žogo, posebno v podajanju. Prav v tem je največja pomanjkljivost, tako da je bilo le redkokdaj videti tri podajanja. Med najboljšimi sta bili Lilijana in Silvana.

DOM: kar se tiče tehnične igre je ta ekipa gotovo najboljša. Manjka pa ji tudi resnost med igranjem, kajti v vseh tekmah niso domovke pokazale take zagrizenosti, kot bi bilo treba. To je tudi razvidno iz rezultata, saj so igralke samo proti Sovodnjam zmagale 2:0.

HRAST: ta ekipa je sestavljena iz samih mladih igralk in to je tudi videti: vse so igrale z velikim navdušenjem. Tudi tehnično igro še kar dobro obvladajo, čeprav so precej neuspešne pod mrežo.

BRIŠKI GRIČ: To je ekipa, ki je komaj letos začela igrati in zato tudi ni bilo pričakovati od nje kdo ve kaj. Kljub temu pa so osvojile dve tekmi in to kaže na dobro voljo igralk, ki bodo s številnimi treningi gotovo žele dobre uspehe. V njih vrstah je igrala mlada in obetajoča Branka Mikluš.

SOVODNJE: vse kar velja za Briški grič, velja tudi za ekipo Sovodenj.

P. R.

3. AMATERSKA NOGOMETNA LIGA

Kljub močnemu vetru Olimpija dala tri gole

Juventina v lepi tekmi iztrgala točko Moraru

Olimpija — COOP 3:0 (0:0)

OLIMPIJA: Kante, Perisutti, Trampuž, Metelko, Starc, Kozlović, Blažina, Rebula, Štoka, Škoda, Tavčar (Nanut).

COOP: Macchi, Fumai, Pittoni, Miccoli, Fobert, Mervic, Covi, Agatini, Caussi, Badodi, Pedazzoli.

STRELCI: v 20. min. d.p. Škoda, v 30. min. Blažina, v 34. min. Štoka.

Olimpija je z visoko zmago odpravila ekipo COOP in jo s tem prehitela tudi na lestvici za eno točko. Igralce je precej ovirala burja, vendar se je Olimpija bolje znašla in zmagala. V prvi polovici tekme je «plavim» pihala burja v obraz, zato so se nasprotniki podali v napad. Obramba Olimpije se je dobro držala. Vratar Kante je bil zanesljiv in je dobro branil dva nevarna strela od daleč.

V drugem polčasu je Olimpiji pihala burja v hrbet in padli so tudi goli. V 20. min. je prvega dal Škoda, kateremu je za las uspelo odbiti nizko podajo v zgornji desni kot. Deset minut pozneje je padel drugi gol, ko je Blažina izkoristil kratko odbito žogo na robu kazenskega prostora in silovito streljal. Štiri minute pozneje je po akciji Škoda - Metelko Olimpija dala tretji gol s Štoko. Po tretjem golu so «plavi» oblegali nasprotna vrata dalje. Izkazal se je predvsem Metelko z več nevarnimi streli.

Job

Juventina — Moraro 0:0

JUVENTINA: Gergolet, Faganel, Zin, Paulin, Rupil, Tabaj, Klaučič (d.p. Makuc), Nanut, Ferletič, Ferfolja, Sirk.

MORARO: Blasini, Donda, Donda II, Famea, Bon, Donda III, Battistin, Battistin II, Forchiassin, Celante, Crasnich.

Pošten izid, poštena tekma in pošten sodnik: to je bil po nedeljski tekmi med Juventino in Moraro komentar štandreške publike in igralcev Juventine, sicer komentar z grenkim prizvokom, kajti Juventininim navijačem je bilo žal izgubljene točke.

Furlanska ekipa, čeravno v tej tekmi ni dosegla nobenega zadetka, je ponovno dokazala moč svojega napada in tudi drugače je bila celotna ekipa kompaktna v igri. Njeni hitri napadalci so enkrat v prvem in enkrat v drugem polčasu zadeli prečko. Tudi Juventina je imela nekaj priložnosti: najlepši dve je (vsako v enem polčasu) zapravil Sirk. Bil je nekoliko prepočasen, kar je zanj nenavadno, saj je vedno trezen v igri in običajno zna izkoristiti napake nasprotne obrambe, da doseže gol.

Srečanju je nekoliko nagajal veter: v prvem polčasu je bil ugoden za Juventino, v drugem pa je pomagal gostom. Medtem ko je Moraro v obeh polčasih obdržal svoj dober tempo, je štandreška enajsterica v drugem polčasu svojega še nekoliko ojačila, a kljub temu ni dosegla zaželene zmage.

D. R.

NOGOMET

Mladinsko prvenstvo

Breg — Union 1:3 (0:2)

BREG: Predonzani, Ota A., Slavec, Krmec M., Martini, Glavina, Sancin L., Krmec V., Kocijančič, Saksida, Ota W., (v d.p. Gaburro).

UNION: Veljak, Sandrin, Cragnolin, Lombardi A., Pitacco, Slavec, Lombardi M., Lionetti, Šušteršič, Lafata, Babuder (po 14. min. d.p. Tonchetto).

STRELCI: v 20. min. p.p. Lafata, v 24. min. Ota W. (avtogol), v 29. min. d.p. Tonchetto, v 36. min. Krmec V.

Tudi v tej tekmi je igrala odločilno vlogo burja, saj je izid srečanja popolnoma spremenila. Nemogoče je bilo pričakovati kaj več od igre kot samo odbijanje žoge, ki jo je burja ustavljala in ji spreminjala smer, pa tudi pospeševala njeno hitrost. Vse to so znali bolje izkoristiti igralci Uniona in zmaga jim je tudi pripadla.

O Bregu lahko rečemo, da mu je manjkala umirjena, organizirana igra in odločnost. Obramba je bila dobra, čeprav bi se ob treh prejetih golih lahko zdelo nasprotno. Slabše se je izkazal napad, ki so mu nasprotniki uspešno zapirali pot do vrat. O Unionu pa lahko rečemo, da ima odlično obrambo, napad pa je lepo povezan s sredino igrišča.

IST

Trebenci so z igrišča Portualeja odnesli dragoceno točko

V NARAŠČAJNIŠKEM NOGOMETNEM PRVENSTVU

Zmaga Sovodenj, remi Gaje in poraz moštva Mladosti

Pro Gorizia — Sovodnje 0:1 (0:1)

SOVODNJE: Devetak, Marusič, Cijan, Petejan, I. Batistič, Čevdek, Peric, Marson, M. Cotič, J. Cotič, O. Batistič.

Sovodenjci so tudi v Gorici potrdili svojo učinkovitost. Tokrat je bila žrtev slovenske ekipe močna enajsterica Pro Gorizie. Odločilni zadetek je padel v prvem delu tekme, ko so gostje (ob pomoči vetra) neprestano napadali. V enem od takih skupinskih prodorov je levo krilo Darij Batistič končno le potisnil žogo v mrežo.

V drugem polčasu so jezni Goričani dobesedno oblegali nasprotna vrata, vendar zaman. Mladi Sovodenjci so uspešno varovali svojo prednost. Upajmo, da bodo fantje tudi v prihodnje tudi na domačih tleh igrali bolj previdno in ne bodo redčili obrambnih vrst ter tako nasprotnikom olajšali napadalne akcije, kot se je že zgodilo.

- jo -

Gaja — Fortitudo 1:1 (1:0)

GAJA: Moro, Milkovič, Brass, Grisoni, Križmančič, Zatti, Bertoni, Grgič, Marc, Ražem.

Strelec za Gajo v 2. min. p. p. Brass.

Naraščajniška enajsterica Gaje je tudi v nedeljo na domačih tleh proti Fortitudu iz Milj potrdila, da je zadnje čase prebolela krizo in je močno napredovala. Proti miljski enajsterici so gajevci nastopili brez petih standardnih igralcev (zaradi bolezni) in na igrišču so se predstavili le v desetih.

Zaradi tega je le malokdo v taboru Gaje upal, da bodo domačini kos močnemu nasprotniku. Nogometaši Gaje pa so zaigrali zagrizeno in požrtvovalno ter so že v 2. min. prišli v vodstvo z Brassom, ki je s silovitim strelom iz razdalje kakih 30 metrov ukanil nasprotnega vratarja. Domačini so izvrstno izkoristili burjo, ki je pihala v njihovo korist, in so zato močno oblegli vrata nasprotnikov, kljub temu da so igrali le v desetih. Iztok Grgič, Marc in Ražem, so močno napadali, a ni jim uspelo povečati izida v prvem polčasu. Vse priložnosti so se namreč izjalovile le za las.

V drugem delu igre so gajevci igrali proti burji. Naloga domačinov je seveda postala težja. Celotna ekipa pa se je požrtvovalno borila za vsako žogo in je tudi ohranila vodstvo do 30 sekund pred koncem tekme. Tedaj pa so gostje izenačili.

Zares škoda, kajti vsi so se že veselili zmage. Sicer pa je tudi remi res nepričakovan uspeh, ki je ponovno potrdil, da so si gajevci opomogli in bodo v prihodnjih tekmah dali svojim navijačem še mnogo zadoščenja. Od nedelje do nedelje pridobivajo mladi igralci nove izkušnje. Ekipa je zato bolj odločna, racionalna, za kar gre zasluga tudi požrtvovalnemu trenerju Fajdigi, ki navdušeno pripravlja te mlade nogometaše, med katerimi je nekaj res obetajočih talentov.

b. l.

S. Marco — Mladost 1:0 (0:0)

MLADOST: Ferfolja, Kosič, Marušič, Gergolet, Jarc, Černic, Pahor, Gerin, Frandolič, Vižintin in Peric.

STRELEC: Vittor v 7. minuti d. p.

Tudi v nedeljo so naraščajniki Mladosti doživeli poraz, tokrat v Gradišču proti tamkajšnji ekipi S. Marco. Ta je že peti zaporedni poraz doberdobske ekipe. Vzrokov za to je veliko. Najbolj viden pa je tale: Kraševci nimajo lastnega igrišča, ki je v zaključnem delu obnove. Zato morajo mladi igralci redno igrati na tujih igriščih, brez kakršnegakoli kondicijskega treninga. Vse kar jim lahko pomaga, so navodila in nasveti trenerja. Toda to je premalo, kljub temu, da si igralci polagoma nabirajo izkušnje, jim manjka predvsem to, kar je pri nogometu najbolj nujno in sicer obvladanje žoge in agilnost. Vsa požrtvovalnost je pa zaman, kot je bilo to v nedeljo, ko so bili v skoraj vsej tekmi v premoči a niso znali izkoristiti ugodnih priložnosti, medtem ko je nasprotnik z eno samo priložnostjo prišel do cilja. Igra Kraševcev je bila na splošno (v teh razmerah) zadovoljiva. Pri tem naj povemo, da obramba ni bila preveč odločna. Na sredini igrišča je potekalo vse v redu. Zasluga gre predvsem Černicu in Gerinu, ki dobro obetata. Napad je deloma tvegal in le v redkih slučajih je bil učinkovit.

Kronika:

Že v 2. min. p. p. je Gerin z ostrim strelom prisilil vratarja k zahtevnemu posegu, da je komaj spravil žogo v kot. V 9. min. p. p. osebna akcija Frandolića, ki strelja žogo v vrata, vratar jo odbije, žoga pride k Pencu, ki ne zna izkoristiti. V 7. min. d. p. nasprotnik preide v vodstvo. Kazenski strel z desne (strelja Vittor) žoga ukane najprej vratarja nato še skrajnega branilca Marušiča.

V 10. min. d. p. Frandolič prevara vratarja toda žoga gre mimo vrat.

Prihodnjo nedeljo bo Mladost igrala v Št. Petru ob Soči ob 10. uri proti tamkajšnji ekipi.

F. K.

Breg — S. Sergio 3:2 (0:2)

BREG: Ota, Bržan, Košuta, Žerjal, Pavletič, P. Lovriha, M. Lovriha, A. Lovriha (v d.p. Strajn), Zafran, Samec, Strnad.

S. SERGIO: Hager, Perossa, Colognatti, Crivici, Grimalda, Bursic, Fortuna, Dorich, Scherlich, Giacopci, Billoslavo.

STRELCI: v 7. min. p.p. Košuta (avtogol), v 9. min. p.p. Grimalda, v 8. min. dp. Bržan, v 12. min. Samec (enajstmetrovka), v 29. min. Samec.

Izredno močna burja je spremljala tekmo med Bregom in San Sergiom, ki so jo odigrali na padriškem igrišču. Lepe igre res ni bilo mogoče pričakovati. V drugem polčasu pa so Brežani pokazali, da so temperamentno moštvo, saj so kljub dvema prejetima goloma, stisnili zobe in spravili nasprotnike na kolena. Vsi so se potrudili in zabili kar pet golov, na žalost pa je sodnik enega razveljavil, enega pa ni priznal.

San Sergio je v prvem polčasu s pomočjo burje dosegel vrsto kotov, brežanska obramba pa se je vsakokrat rešila iz zagate. V 7. minuti Košuta poda žogo proti vratarju, veter pa ji spremeni smer in jo potisne v mrežo. S. Sergio je ves čas na Bregovi polovici igrišča. Breg ima v 18. min. lepo priložnost, ko Lovriha M. v protinapadu strelja, žoga pa se odbije od vratnice v polje. Minuto kasneje dosodi sodnik prosti strel v korist S. Sergia. Strelja Grimalda, Ota žoge ne ujame, ta pa se s pomočjo vetra znajde v vratih. Nasprotniki imajo še nekaj priložnosti, toda ne znajo jih izkoristiti.

V drugem polčasu imajo Brežani burjo v hrbet in S. Sergio le redko pride v napad. Že v 8. min. Brežani uveljavijo svojo premoč: Bržan dobi žogo na robu kazenskega prostora in močno strelja pod prečko. «Plavi» popolnoma obvladujejo položaj. Nasprotniki podrejo Pavletiča v kazenskem prostoru, dosojeno enajstmetrovko pa realizira Samec, ki je strelec tudi tretjega gola.

IST

Primorje — Olimpia Greta 3:4 (0:4)

PRIMORJE: Ferfolja, Milič, Husu Sergij, Kapun (Štoka), Štrekelj, Verša, Zanella, Blažina, Husu Gabrijel, Verginella, Černjava.

Naraščajniki Primorja so v nedeljo na lastnem igrišču izgubili tekmo proti Olimpii z Grete. To je že tretji zaporedni poraz mladih Prosečanov. Glavni protagonist je bila vsekakor burja, ki je skozi vso tekmo močno pihala in tako ovirala potek igre.

Primorje je igralo nepovezano. V sredini igrišča se je čutila odsotnost izključenega Segine. Obramba je bila predvsem v prvem polčasu precej nezanesljiva. Edini, ki je igral na običajni ravni je bil Milič. V sredini igrišča ni našel Verša nobene podpore, kajti Verginella in Blažina se nista znala prilagoditi burji. Tako je imel napad zelo malo uporabnih žog in še teh ni izkoristil. Skratka celotna ekipa je zaigrala pod svojimi zmožnostmi: podaje so bile netočne in visoke, kar proti burji prav nič ne koristi. Prosečani so igrali predvsem na sredini igrišča, namesto da bi se njih akcije odvijale preko kril in bile bolj prodorne, poleg tega pa so se bali zadrževati žogo.

Olimpia Greta ni pokazala kdovekakšnega nogometa. V prvem polčasu je izkoristila burjo in predvsem napake Prosečanov, tako da se je v drugem delu tekme predvsem branila in s tem osvojila obe točki.

V prvem polčasu je igralo Primorje proti burji. Mladi Prosečani se niso takoj znašli in so že v prvi minuti prejeli gol. Levi krilec Olimpie je streljal visoko s sredine igrišča. Žoga je s pomočjo burje prispela do kazenskega prostora Primorja, preletela nezanesljivega Ferfoljo in končala v mreži. Kmalu nato so gostje podvojili: napad po desni, žoga je prispela do desnega krila, ki je diagonalno streljal v vrata. Ferfolja je imel žogo že v rokah, toda ta se mu je izmuznila: 2:0 za Olimpio. Po drugem prejete mgolu so se «rdečerumeni» opogumili in pričeli napadati. V enem od teh napadov je Gabrijel Husu podal žogo v kazenski prostor, tam pa jo je eden izmed nasprotnikov ustavil z roko: enajstmetrovka. Strelu Štreklja je burja spremenila smer in šel je mimo vrat. V sredini polčasa so gostje še povečali rezultat. Po izvedenem kotu je Verginella z glavo odbil žogo do levega krilca Olimpie, ki je brez težav premagal Ferfoljo. Tik pred koncem polčasa pa je Olimpia dosegla še en gol, h kateremu je mnogo pripomogel prosti branilec Štrekelj.

V drugem delu tekme se je igra popolnoma spremenila. Sedaj so imeli Prosečani burjo v svojo korist in ves polčas neprenehoma napadali. Čeprav o dali vse od sebe, niso mogli ujeti nasprotnika. Najprej je Primorje znižalo z avtogolom, nato je Husu Sergij izkoristil Miličev kot in premagal nasprotnega vratarja. Proti koncu tekme je Milič skoraj s sredine igrišča ukanil vratarja s paraboličnim strelom: 4:3 za Olimpio, dalje Prosečani niso šli. Najboljši v njihovih vrstah je bil Milič.

M. K.

KOŠARKA

LENINGRAD, 30. — V finalni tekmi za pokal košarkarskih pokalnih prvakov je v Leningradu domači Spartak premagal milanski Simmenthal z rezultatom 66:56. Prvi polčas se je končal pri neodločenem izidu 32:32.

---

je bilo mraz. Odmaknila je pogled od hribov in obstala na stražarju, ki je pri vratih sosednje hiše trepetal od mraza. Zavijal se je okoli ušes, cepetal in hukal v premrle roke. Neizprosna zima jim je sledila, kamor koli so se premaknili.

Orlov ni našel pravih besed, da bi nadaljeval razgovor, ki ga je bil začel. Zašel je v slepo ulico. Ana ga je motila s svojo prisotnostjo in ga vnemirjala do bolesti. Rad bi jo imel, pa mu je uhajala kakor voda med prsti. To ga je še bolj privlačilo in spodbujalo. Slutil je, da tako odteka tudi življenje. Nagonsko se je upiral vsemu, kar ga je spominjalo na konec. Mislil je na življenje in del tega življenja, po katerem je podzavestno hrepenel, je bila tudi ona. Mlada, polna moči in obetov, zastrta skrivnost, zdaj daljna, zdaj blizu, vendar zelo vabljiva. Čim bolj je razum prigovarjal, da vojni čas ni primeren za sentimentalne neumnosti, tem bolj je iskal njene bližine. Partija ga je učila, da kdor vodi ljudi, mora biti vzor v odpovedi in žrtvovanju. Vedel je, da ga vsak dan opazuje in presoja nešteto oči. Razmišljajo o vsakem njegovem gibu, besedi, zaupajo, hvalijo, ali pa ga kritizirajo. Dokler ni prišla v četo Ana, se je držal naukov. Sedaj pa je v njeni bližini pozabljal na vse, toda držala ga je v spoštljivi razdalji. Hvaležna mu je bila za njegove pozornosti in lepe besede. Preveč so goreli njegovi skriti, vroči pogledi, da bi bila ravnodušna, a preveč očitanja je čutila v preiskujočih pogledih borcev, da bi mogla ravnodušno mimo sebe in njih.

Orlov se je odločil, da ji bo povedal, kaj čuti do nje. Z ljubezenskimi izjavami ni bil nikdar v zadregi, sedaj pa ni našel pravih besed. Preveč jo je spoštoval. Bal se je, da se ne bi osmešil, če bi ga odklonila. Večkrat se je pripravljal in čakal primernega razpoloženja, ko bi bila sama, toda takih trenutkov je bilo zelo malo. Večer ob novem letu bi bil primeren, da ni prineslo Poljaka in Bliska. Blisk mu ni šel iz glave, zato se je odločil, da bo najprej poizvedel, kaj je z njim. Vprašal jo je z glasom, ki ni povsem prikril prizadetosti:

«Ali imaš rada tega Bliska? Oprosti, sicer me to prav nič ne zanima in mi nisi dolžna odgovoriti,» se je začel nerodno opravičevati, kot bi mu vprašanje ušlo.

Obrnila se je k njemu in ga dolgo in mirno gledala. Otožno se je nasmehnila:

«Čemu to sprašuješ, tovariš Orlov? Ali more imeti človek, v taki vojni kot smo, odprto srce le za enega človeka? Imam ga rada, tovariš Orlov,» je dejala in za hip obmolknila, da je opazovala učinek besed na njegovem obrazu in nadaljevala: «Ne vem, kako bi ti povedala. Rada ga imam na poseben način, kot vas vse, ki ste me sprejeli v svoje vrste. Samo malo bolj, tako kot Primoža ali tebe. Čutim, da sva si nekoliko bliže.»

Zadovoljna, da ga je spravila v negotovost, je utihnila.

«Ne razumem te,» je hotel pojasnila.

«Rešila sem mu življenje, zato mi je blizu. Vendar mi je Primož bližji od vseh, čeprav se mi zdi, da me sovraži.»

«Primož ti ni naklonjen. Ne razumem, zakaj se navdušuješ zanj.»

«Naj me sovraži! On sovraži vse, kar ga odvrača od njegovega poglavitnega cilja. Nekaj temnega in nerazumljivega je v njem, in to me privlači.»

«Ne razumem te ženske pameti. Kaj pa Blisk?»

«Naj te ne moti! Z mojo sestro sta si zelo dobra. Midva sva samo prijatelja.»

«Dobil sem občutek, da mu je mnogo do tebe. Morda več kot do sestre,» je Orlov, ki ni nikdar verjel ženskam, tipal naprej.

«Ne ne. Le spominjam ga nanjo, to je vse.» Zagotavljala mu je, da ji ni do moških, ker se jih boji in jim ne zaupa.

Orlov se je pomiril. Potem pa je s težavo vprašal:

«Ana, povej mi odkrito, ali si že koga ljubila?»

Za hip je pomislila in topla senca ji je legla v oči.

«Ljubimkala sem. Moškim se nisem mogla umakniti. Če vem, kaj je ljubezen, potem nisem ljubila nikogar. Nisem imela sreče, da bi lahko zaupala, in nikogar nisem srečala, ki bi me prevzel. Bili so samo trenutki iskanja.»

«Ana,» je težko dahnil Orlov in jo prijel za roko. «Meni si zelo blizu.»

Nekdo je potrkal na vrata in misli, ki jih je Orlov tako težko zbral, so se razbežale. Spustil je njeno roko in hladno dejal: «Naprej!» Vstopil je kurir iz bataljonskega štaba, udaril s petami in pozdravil s pestjo. Oddal je pismo. Orlov ga je odprl, preletel in naročil, naj kurir v sosednji sobi pove dežurnemu, naj se javi pri njem.

«Ko se vrnem, bova še govorila,» je dejal odsotno.

Začudena se je zagledala v trzanje mišic na njegovem obrazu in na spremenjen, tuj izraz. To je bil Orlov, o katerem ni vedela ničesar, čeprav je mislila, da ga pozna.

«Kam greš, tovariš Orlov?» ga je zamolklo vprašala.

«Znebiti se moramo nekoga, ki so ga vrinili v naše vrste. Kar pripravi se, kmalu potem gremo!»

«V tem viharju!» je vzdihnila in kolena so se ji zašibila. Stresla se je kot trsje ob sunku nenadnega vetra. Moč, ki jo je čutila malo prej, jo je zapuščala.

Šla je k oknu in gledala na dvorišče. V njej so votlo odmevali topi koraki, ko se je Orlov počasi spuščal po trhlih stopnicah. Stražar pred hlevskimi vrati se je nemirno prestopal. Zaslutila je, da imajo tam človeka, ki ga bodo ubili, ki je še živ, in vendar že mrtev. Čez čas je pod oknom presunljivo zaškripal sneg. Prišlo je več borcev, fant z mitraljezom in trije puškarji, od katerih je eden nosil kramp in drugi lopato. Za njimi je prišel Orlov. Obšlo jo je zmedeno sovraštvo. Dva moža sta stopila v hlev in privedla ujetnika. Zagledala je gologlavega moškega srednjih let. Vihar mu je razmršil lase in slepila ga je svetloba nenadnega dne. Leseno se je opotekal med njimi. Roke je imel spredaj zvezane z žico. Dvignil jih je, kot bi hotel prositi ali moliti, kajti oziral se je v sivo, ledeno nebo, kot bi tam iskal milosti. Spomnila se je tega obraza. Ni bil še dolgo v četi. Bil je zgovoren in dobrovoljen; delal se je junaškega in bil je pripravljen na vse. Sedaj pa mu je smrtni strah prsteno obarval obraz. Bil je takšen, da ga je komaj prepoznala. Zvrstili so se v kolono in odšli proti gozdu. Zazeblo jo je v srcu. Vse, kar je v sebi zgradila v nekaj letih življenja, vse, kar je vanjo zasejal Wolf, vse se je zamajalo. Njen svet je razpadal in brezno nesmisla se je odprlo pred njo. Odkar je videla poboj bataljona na Pokljuki, ni imela več mirne noči.

Gledala je obsojenca in videla sebe. Vedno manjši je bil in vedno bolj sključen. Noge je prestavljal, kot bi bile svinčene, njegov hrbet je bil strahopetno ukrivljen, in razlikoval se je od tistih, ki so ga vodili. Zginili so med drevjem.

Kako gnusno umreti takole, z žico zvezanimi rokami. Tesnoba se je spreminjala v grozo. Počutila se je neskončno osamljena. Ko se je zavedela, je drhtela, kot bi stala gola v vetru. Vanjo je legla obsojenčeva podoba. Niti premakniti se ni mogla. Prisluškovala je ječanju vetra in prevzeta čakala, kdaj bo odjeknil strel, ki jo bo odrešil.

«Bil je naš človek,» je pomislila z besedami Wolfa. «Kako klavrn konec. Prej ali slej bodo dobili tudi mene. Kdo neki me bo peljal? Keča, Vojko, Primož?» Misel na lastno smrt ji je bila odvratna. Videla je že mnogo požganih in zapuščenih vasi in pobitih ljudi.

Polastil se je je obup. Povezala je Bliskov obisk z ustrelitvijo in pomislila, če ni morda ta človek Wolfova zveza zanjo?

Čas se je vlekel, v gozdu pa ni hotelo počiti. Sama je ostala v zapuščeni sobi. Šele sedaj je opazila sledove krogel v zidu in na podu obledel madež krvi, ki ga ni nihče izpral. Zamikalo jo je iti k vratom in preizkusila je, če niso morda zaklenjena. Pritisnila je na kljuko. Voljno so se vdala, vrata so bila odprta. Ozrla se je po stopnicah. Nikjer nikogar. Spet se je vrnila k oknu. Takrat je v gozdu odjeknil strel. Šele sedaj se je zavedela, kaj jo je privedlo k vratom. Bila so edini izhod, da bi ubežala svetu, ki jo hoče ugonobiti. V begu je videla edino rešitev. Toda kam? Nekje v duši se ji je zganil gnus ob misli, da prinaša smrt tistim, ki so delili z njo zadnjo skorjico kruha, ki se bijejo lačni, bosi, kot obupanci za peščico zemlje in za golo življenje. Zbežati hoče pred njihovim gnevom v dolino k Nemcem! Kaj naj reče Wolfu?

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 93 808 94 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/1 Telefon 33 82
Uprava TRST Ul. Montecchi 6/II Telefon 95 823
Ul. sv. Frančiška 20 Telefon 37 338
Naročnina
Mesečno 1.100 lir — vnaprej, polletna 6.100 lir, celoletna 11.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 15.500 lir. V SFRJ posamezna številka v tednu in v nedeljo 80 par, mesečna 14 din, letna 140 din.
Poštni tekoči račun Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Za SFRJ Tekoč račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3 270/1 «ADIT» - DZS, Ljubljana Gradišče 10/II nad telefon 22 207
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno - upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sožalja 200 lir. «Mali oglasi» 50 lir beseda. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana».
Odgovorni urednik Stanislav Renko Izdaja in tiska ZTT - Trst

ZARADI PROTIDRŽAVNEGA DELOVANJA V ANGOLI

Devet hudih obsodb na lizbonskem sodišču

Ko bodo zapustili zapor, bodo morali obsojenci živeti za nedoločen čas pod strogim policijskim nadzorstvom

LIZBONA, 30. — Danes je neko lizbonsko sodišče obsodilo kar devet oseb na različne zaporne kazni zaradi protidržavnega delovanja v Angoli. Najhujše obsodbe je bil deležen angolski redovnik Joaquin da Rocha Pinto de Andrade. Obsodili so ga na tri leta zapora in na odvzem vseh civilnih pravic za petnajst let. Osem oseb je dalje obsojenih na zaporne kazni od štirih let in pol do šestnajst mesecev. Sodišče je oprostilo samo enega obtoženca, točneje Mario José Pinto Coelho.

Kakor smo že omenili je bilo vseh devet oseb obtoženih in obsojenih zaradi delovanja proti državni varnosti in proti portugalski državni integriteti. Baje so obsojenci člani «ljudskega gibanja za osvoboditev Angole». Na procesu so bili lahko navzoči samo najožji družinski člani obtožencev, poleg njih pa so zadnji trenutek dovolili vstop v sodno dvorano šestim tujim časnikarjem.

Zaradi posebnih «varnostnih vzrokih» bodo morali obsojenci, ko bodo že prestali kazen, živeti za še nedoločeno dobo v točno določenem kraju pod strogim policijskim nadzorstvom.

Porast jugoslovanskega turizma na Koroškem

CELOVEC, 30. — Kot poroča koroški dnevnik «Kaertner Tageszeitung», bodo na Koroškem zabeležili v letošnji zimski sezoni rekordno število nočitev. Samo v mesecu februarju so zabeležili več kot 211 tisoč nočitev, kar je za 33.000 več kot v istem lanskem mesecu. To pomeni porast za okoli 18 odst. v primerjavi z lanskim februarjem. V zimskem polletju (od novembra lanskega leta do letošnjega februarja) so zabeležili več kot 600.000 nočitev (lani 528.000).

Kot se je dogajalo v preteklosti, je bilo tudi letos, poleg avstrijskih gostov, največ turistov in športnikov iz Zahodne Nemčije, Italije in Jugoslavije. Izredno zanimiv je podatek glede porasta jugoslovanskih gostov. V lanskem februarju je bilo teh 4.759, letos pa kar 7.689. To pomeni, da se je število Jugoslovanov, ki so šli na počitnice v Avstrijo, skoraj podvojilo.

Na prvem mestu koroškega zimskega turizma so še vedno zahodni Nemci s skoraj 225.000 nočitvami. Porast v primerjavi z lanskim letom pa je bil v odstotkih skromnejši: 28,6 odst.

V SOBOTO V ŠVICARSKEM MESTU ORBE

Sestanek predsednikov sekcij Društva beneških izseljencev

Pregled delovanja v preteklih dveh letih in smernice za bodoče delovanje

(Poseben dopis)

ORBE, 30. — Na sedežu Društva zeneških izseljencev v mestu Orbe so se preteklo soboto sestali predsedniki vseh sekcij društva, ki so v najrazličnejših švicarskih mestih, Na dnevnem redu je bila vrsta problemov in vprašanj v zvezi s preteklim delovanjem društva in posameznih sekcij ter s smerjo, ki naj bi si jo društvo izbralo za bodoče delovanje.

Tajnik društva Dino del Medico je najprej strnjeno obnovil delovanje društva od njegove ustanovitve pa do tega trenutka. Spomnil se je najvažnejših srečanj in shodov, katerih so se predstavniki društva udeležili, da bi postavljali svoje predloge in zahteve. Razpravljalo se je dalje o predlogu, naj bi društvo spremenilo svoje ime, uradni naziv naj bi bil «Društvo beneških emigrantov in njihovih družin». Na predlog predsednika in tajnika društva so navzoči nato sklenili, da se uradni sedež društva premesti iz Trsta v Čedad, Cilj obeh predlogov in sklepa je povsem jasen: društvo mora biti čim bliže ne samo izseljencem, ki so v društvo včlanjeni, temveč tudi njihovim družinam, ki živijo v tujini ali doma.

Govor je bil nato o pomenu in vlogi deželne konzulte ter o sestankih, ki jih je društvo organiziralo v raznih beneških vaseh ob božičnih počitnicah. Navzoči so sklenili, da bodo kljub najrazličnejšim težavam še organizirali sestanke po vaseh, ker predstavljajo najboljši način za osveščanje domačinov in njih seznanjanje s samim delovanjem društva.

Kar se tiče bodočega delovanja društva so udeleženci sestanka dolgo razpravljali, kako naj bi čim uspešneje zahtevali od oblasti osnovne pravice manjšine in kako naj bi prišlo do čim večjega sodelovanja med njimi in osrednjimi manjšinskimi organizacijami. Domačini v Beneški Sloveniji morajo spoznati, da je potrebno stalno in vztrajno delo, skupni boj za dosego sicer ustavnih pravic, za gospodarski in socialni napredek. Seveda so potrebne tudi kulturne in športne prireditve, ob katerih pa naj se domačini seznanjajo z najrazličnejšimi problemi in možnostmi za njihovo rešitev.

G. O.

Pet atentatov v Argentini na sedeže podjetij ZDA

BUENOS AIRES, 30. — Danes je prišlo v glavnem argentinskem mestu do petih atentatov proti sedežem raznih severnoameriških družb. Eksplozije so povzročile samo materialno škodo. Policijski organi so poskrbeli za zaščito drugih poslopij, kjer imajo svoje sedeže razne družbe iz ZDA.

Rešen rudar iz zasutega rova

VARŠAVA, 30. — Varšavski radio je sporočil, da so reševalne ekipe rešile iz globine 800 m v rudniku Rokitnica enega rudarja, ki je bil zakopan v rovu št. 508 potem ko se je strop popolnoma porušil. 36-letni Alojzij Pionte je sedaj v bolnišnici, kjer so zdravniki izjavili, da je njegovo zdravstveno stanje dobro.

Kot je znano, je bilo v rovu zakopanih 19 rudarjev. Do nesreče je prišlo pred enim tednom. 9 rudarjev so rešili takoj, trupla ostalih pa so ležala zmečkana pod velikimi kosi premoga.

S HITRIM POSTOPKOM NA POROTNEM SODIŠČU

Proces zaradi umora Alessandra Florisa

Razprava se bo nadaljevala z navadnim postopkom

GENOVA, 30. — Na genovskem porotnem sodišču se je danes začel proces po hitrem postopku proti roparjema, ki sta pretekli petek najprej oropala uradnika Inštituta ljudskih hiš 30-letnega Alessandra Florisa in 59-letnega Giuseppa Montalda in nato med begom še ustrelila Florisa.

Razprava se je začela opoldne. V sami sodni dvorani in pred poslopjem se je zbralo ogromno ljudi. Ozračje je bilo zelo napeto, zaradi česar je policija prepeljala glavnega obtoženca Rossija skozi stranski vhod. Ob pogledu nanj je množica začela vpiti «morilec» in podobno.

Po krajši razpravi je sodnik odločil, naj se proces nadaljuje po navadnem postopku. Tudi policijske preiskave in zaslišavanja so še v teku. Policija sklepa namreč, da na «lambreti» z Rassijem ni sedel Ardolini ,temveč neka druga oseba.

Komunist predsednik združenja angleških vseučiliščnikov

LONDON, 30. V Lancastru, so danes izvolili komunista Digby Jacksa za predsednika vsedržavnega združenja angleških študentov. Jacks je zmagal s 389 glasovi proti 184 na škodo svojega nasprotnika Tonyja Kluga, ki je radikalni socialist.

Angleško vsedržavno združenje študentov šteje okoli 450.000 članov ter je največja organizacija angleških vseučiliščnikov. Organizacija je zelo vplivna, ker se njen predsednik pogaja direktno z vlado glede raznih ugodnosti za študente, štipendij itd. Prejšnji predsednik je bil laburist Jack Straw.

Jacksova zmaga je postala očitna že v zadnjih dneh, zelo pa ji je pripomoglo združenje «Monday Club», ki združuje v svojih vrstah desničarske konservativne študente. «Monday Club» je zahteval v zadnjih dneh, da bi bilo treba skrčiti pristojnosti vsedržavnega združenja zaradi vpliva levice. V angleških političnih krogih pripominjajo, da se je sedaj po 30 letih zgodilo prvič, da je komunist postal predsednik združenja. Digby Jaks Jacks je star 25 let ter študira biologijo.

Trije Baski obsojeni v Madridu

MADRID, 30. — Madridsko sodišče za javno varnost je obsodilo včeraj tri Baskovce vsakega na dve leti zapora, ker so sodelovali pri neki demonstraciji v mestu Guernikea v Severni Španiji. Do demonstracije je prišlo 26. aprila lani ob 33. obletnici bombardiranja, ko so nemška letala popolnoma porušila mesto.

Nadalje se je zvedelo, da je policija aretirala v Vallodovidu 9 študentov, ki so baje zagrešili prevratniška dejanja. Sedem mladeničev so prijavili sodišču ter so jih prepeljali v okrajne mestne zapore. Ostale policija še vedno zaslišuje.

Protiparazitno sredstvo smrt za dva bratca

CATANIA, 30. — Dva otroka sta umrla, trije njuni bratci pa so v nevarnosti, da umrejo, ker so si umili glave z raztopino neke snovi, ki jo uporabljajo za uničevanje rastlinskih zajedalcev.

Nesreča se je pripetila v neki večji vasi kakih 40 km od Catanie. Starši so pustili doma pet otrok. Najstarejša deklica je oprala bratcem in sestricam glave s tekočino, ki je bila v steklenici, za katero je mislila, da gre za navadno umivalno sredstvo. Dva otroka sta izdihnila še preden so ju prepeljali v bolnišnico. Ostali trije bodo menda ozdraveli.

OB ZAKLJUČKU DRUGEGA DELA PROCESA PROTI MANSONU

Porotniki zahtevajo za «Satana» in njegove «sužnje» smrtno kazen

Branilci bodo seveda vložili priziv, zaradi česar se bo lahko zadeva zavlekla še za tri ali celo pet let

LOS ANGELES, 30. — V Los Angelesu se je včeraj dejansko zaključil proces proti Charlesu Mansonu in njegovim trem «sužnjam». Porotniki so po deseturnem razpravljanju priporočali sodniku, naj obsodi Mansona in tri dekleta na smrt v plinski celici.

Proces proti Mansonu in članicam njegove «družine» je med najdaljšimi procesi v ZDA. Trajal je celih 10 mesecev in stal že preko 950 tisoč dolarjev. Prvi del procesa se je zaključil januarja, ko so porotniki sklenili na osnovi pričevanj in zasliševanj, da so obtoženci krivi umora filmske igralke Sharon Tate, njenih šestih gostov in zakoncev Labianca. V drugem delu so se morali odločiti glede kazni. Kakor smo zgoraj omenili, zahtevajo porotniki smrtno kazen in ne dosmrtno ječo, sodnik pa lahko še vedno spremeni kazen v dosmrtno ječo, čeprav je to malo verjetno. Sodnik Older je izjavil, da bo sporočil obtožbo 19. aprila. Popolnoma jasno je, da bodo branilci vložili priziv in da se bo zadeva vlekla verjetno še nekaj let. V Kaliforniji med drugim že od 12. aprila leta 1967 ne izvršujejo več smrtnih obsodb. V zveznem kalifornijskem zaporu San Quentin čaka na izvršitev smrtne obsodbe kar 94 oseb, še 17 oseb pa v raznih drugih zaporih. Charles Manson in Susan Atkins bosta morala v kratkem pred drugo sodišče tudi zaradi umora ameriškega glasbenika Garyja Hinmana.

Vse štiri obtožence so morali pred branjem obsodbe odpeljati iz sodne dvorane zaradi njihovega izredno «nedostojnega» vedenja. Manson je kot običajno začel psovati sodnike, dekleta pa — Susan Atkins, Patricia Krenwinkel in Leslie Van Heuten so grozile sodnikom in porotnikom s strašnim maščevanjem.

Da bi posnemale svojega učitelja, ki si je zadnje čase popolnoma ostrigel lase, so se tudi dekleta ostrigla. Do golega so se obrile tudi štiri članice «družine», ki so od začetka procesa pred sodiščem.

Ob zaključku včerajšnje razprave se je sodnik osebno zahvalil vsakemu porotniku posebej. Od začetka procesa živijo namreč porotniki in njihovi morebitni nadomestniki popolnoma izolirani. Z nikomer niso smeli govoriti in dovoljeno jim ni bilo niti prebiranje dnevnega časopisja. Samo na ta način so se lahko izognili morebitnim vplivom.

Trčenje dveh avtobusov v Beogradu

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 30. — Na vogalu med ul. Namenjina in Hajduk Veljkovega venca blizu beograjske železniške postaje sta davi trčila dva avtobusa beograjskega avtoprevoznega podjetja «Lasta» in mestnega avtoprevoznega podjetja. Zaradi trčenja je bilo lažje ali huje ranjenih 30 oseb, poškodovanih pa 10 avtomobilov. Avtobus mestnega prevoznega podjetja je zavil na pločnik in tako poškodoval tudi 10 parkiranih avtomobilov. Škoda znaša okrog 200.000 dinarjev. Voznika avtobusov se medsebojno dolžita odgovornosti za nesrečo.

B. B.

ODPOR AMERIŠKE JAVNOSTI PROTI NIXONOVI POLITIKI

Poročnik Calley grešni kozel ameriške politike v Vietnamu

Ciničen poskus prikrivanja odgovornosti vojaških in civilnih krogov ZDA

FORT BENNING, 30. — Porotniki se bodo jutri začeli posvetovati glede kazni, ki jo bodo naložili poročniku ameriške vojske Williamu Calleyju, ki so ga včeraj spoznali za krivega pokola 22 ljudi v vietnamski vasici My Lai. Takoj potem, ko so porotniki vojaškega sodišča spoznali Calleyja za krivega, so agenti vojaške policije odvedli obsojenca v zapor ter ga priprli v celico za častnike, ki je pravzaprav sestavljena iz dveh sobic. V eni od teh je vedno navzoč agent vojaške policije, razen, ko obsojenca obiščejo svojci, ali pa njegovi zagovorniki.

Proces proti Williamu Calleyju se je zaključil 16. marca letos ob tretji obletnici strahovitega pokola v vietnamski vasici. Poročnik Calley je na procesu izjavil, da je stotnik Medina ukazal svojim podrejenim na sestanku pred pokolom, naj pobijejo v My Laiu vse prebivalce, tudi ženske in otroke. Calley je priznal, da je streljal pol minute v jamo, kjer je bilo od 30 do 40 oseb. Javni tožilec je trdil, da je bilo ubitih v jami najmanj 70 ljudi in da je Calley streljal na ljudi eno uro. Spočetka so zaradi tega pokola obtožili 25 vojaških oseb: 13, ker so direktno sodelovale, 12 pa ker so zamolčale dogodek.

Do sedaj sta bili v tej zvezi že dve sodnijski obravnavi, ki pa sta se zaključili z oprostitvijo obtožencev. V obeh primerih pa je šlo le za nižja častnika; ameriška vojska je umaknila obtožbe proti drugim 19 obtožencem zaradi pomanjkanja dokazov.

V bližnji prihodnosti se bodo morali zagovarjati pred vojaškimi sodišči še stotnik Ernest Medina, polkovnik Oran Henderson in stotnik Eugene Katouc. Vsi trije trdijo, da so nedolžni.

Vsiljuje se vprašanje, če je za pokol v My Laiu odgovoren le poročnik Calley. Ameriška napredna javnost odločno pobija to tezo. Ameriška «preiskovalna komisija o vojnih zločinih ZDA» meni, da predstavlja obsodba por. Calleyja le poskus, «da bi se dobil grešni kozel med vojaškimi osebami z nižjimi čini, tako, da bi se odvrnila pozornost od tistih, ki resnično odgovarjajo za vojne strahote v Indokini, to je od vojaških in civilnih voditeljev ZDA».

Tudi demokratski senator George McGovern, ki je že najavil svojo kandidaturo za prihodnje predsedniške volitve, je negativno ocenil razsodbo vojaškega sodišča. «Mislim — je izjavil — da je zgrešeno obsoditi neko osebo kot grešnega kozla za zgrešeno vladno politiko. Res je, da je prav vladna politika zgrešena».

Podobne misli je izrazil tudi obsojenčev zagovornik, ki je kritiziral sistem in bistvo ameriške vojaške justice. «Calley — je dejal — je proizvod vojaškega sistema, ki ga je navadil ubiti in ki mu je potem sodil. Tudi Calleyjeva sestra je zavrnila razsodbo vojaške porote.

Kako so razsodbo sprejeli ameriški vojaki in častniki na bojiščih v Vietnamu, se še ne ve. Gotovo je, da je razsodba vzbudila deljena mnenja.

V polemiko so posegli tudi pacifistični budisti Južnega Viatnama. Visok predstavnik združene budistične cerkve je zavrnil smrtno obsodbo ter zahteval, naj ameriška vlada poskrbi za dostojno odškodnino svojcem pobitih v My Laiu.

Sovjetsko-japonska trgovinska izmenjava

TOKIO, 30. — Pomočnik sovjetskega ministra za zunanjo trgovino Alhimov je izjavil dopisniku največjega japonskega gospodarskega dnevnika «Nihon Keizai Shimbun», da je trgovinska izmenjava med Japonsko in Sovjetsko zvezo dosegla lani 652.300.000 rubljev. Tako je Japonska prišla na vrh lestvice trgovinske izmenjave Sovjetske zveze z državami, kjer nima gospodarstvo pretežno državnega značaja. Na drugem mestu je Velika Britanija s 641.400.000 rubljev, na tretjem pa Zahodna Nemčija s 544 milijoni rubljev. V preteklem desetletju je znašala sovjetsko-japonska trgovinska izmenjava 2 milijardi 600 milijonov rubljev.

Zvedelo se je še, da je trgovinska izmenjava med Sovjetsko zvezo in Kitajsko v zadnjih letih zelo upadla. Leta 1969 je znašala 55 milijonov rubljev, lani pa le 41.900.000 rubljev. V Sovjetski zvezi upajo vseeno, da se bo ta izmenjava letos povečala na 120 ali 130 milijonov rubljev.

Zakonske razveze italijanskih osebnosti

VELLETRI, 30. — Danes se je pred sodiščem v Velletriju zaključila pred preiskovalnim sodnikom razprava o razvezi zakona med znanim pevcem Teddyjem Renom in Vanio Protti. Na srečanju pred sodnikom sta stranki dosegli popoln sporazum glede vseh vprašanj gmotnega značaja. Sina, ki se je rodil iz njunega zakona, bo živel z materjo, sobote in nedelje ter počitnice pa bo preživel z očetom. Razsodba o razvezi bo verjetno izrečena pred poletjem. Tako Teddy Reno kot Vania Protti sta oba izjavila, da sta zadovoljna z rešitvijo.

Iz Milana pa poročajo, da se je gledališki režiser Giorgio Strehler danes ločil od svoje žene Rose Lupo Stanghellini. Razsodbo je izrekel danes predsednik IX. civilne sekcije milanskega sodišča. Strehler in Stanghellinijeva sta se poročila v oktobru leta 1943. Dejansko živita ločena že od leta 1951.

Motorni čolni prepovedani na zgornjeavstrijskih jezerih

DUNAJ, 30. — Deželna vlada Zgornje Avstrije je sklenila, da se od 1. maja letos naprej ne bodo smeli voziti po tamkajšnjih jezerih športni motorni čolni. Izjema velja le za ribiške motorne čolne. Oblasti so sprejele ta sklep, da bi preprečile nadaljnji porast motorizacije na jezerih in tudi onesnaženje jezerskih voda.

VRAČAM SE SPET V TRST

(Nadaljevanje s 4. strani)

so jo izvolili za svojo «prvo igralko» in katerih imena so ali bodo zapisana z zlatimi črkami v zgodovini gledališča: Simoni, Salvini, Costa, Strehler, Visconti.

LJUBI BRATRANCA
GINE LOLLOBRIGIDE

Lilla Brignone ni nikoli razburjala sveta s svojim privatnim življenjem. Celo njeni najbolj zvesti oboževalci najbrž ne vedo, da je že mnogo let ločena od moža in da ji je hčerka Maria Teresa podarila dva vnuka, ki svojo babico kličeta «Lilla». Zato je prav gotovo mnoge presenetila novica, objavljena na prvih straneh «specializiranih» revij, da je Lilla Brignone zaljubljena. Radovednost bralcev je postala toliko večja, ko so prebrali ime moža, s katerim Lilla doživlja drugo pomlad svojega življenja: Guido Lollobrigida, star 43 let, po poklicu filmski igralec (nastopil je v številnih «western» filmih s psevdonimom Lee Burton), in prvi bratranec slavne Gine.

«Da, zaljubljena sem, kakor srednješolka,» mi je skoraj sramežljivo pritrdila Lilla, ko sem jo vprašal, če smem za bralce «PRIMORSKEGA» pisati tudi o tej njeni lepi in romantični «love story». — «Le kdo bi si mislil,» je nadaljevala, «da mi bo življenje prihranilo tako čudovito presenečenje! In vendar, poglejte, zaljubljena sem (eh, koliko resnice je v pregovoru: 'Za ljubezen ni nikoli prepozno'!) in srečna. Srečna.»

Oči so ji blestele, ko je izgovorila gornje besede. Pogled se ji je znova ustavil na rdečih vrtnicah, ki so ležale na mizi pred nama, a njene misli so v tistem trenutku hitele drugam... Morala sva se posloviti, oba sva morala na delo: ona v gledališče «Odeon», jaz v «Manzoni». Preden me je poljubila v slovo, mi je toplo priporočila: «Ne pozabi zapisati, da bom prihodnji teden v Trstu, da se vsako leto z veseljem vračam v Trst, ker... VAS IMAM ZELO RADA...», je šaljivo parafrazirala naslov drame, s katero se bo predstavila v «Politeama Rossetti»: «Čeprav vas imam zelo rada».

Vzela je pero, da bi na fotografijo napisala posvetilo za naše bralce, in me nepričakovano vprašala: «Come si dice in sloveno: Ai cari lettori di Primorski, con tutto il cuore?». Napisal sem ji na list papirja in Lilla je počasi zlogovala in s tiskanimi črkami prepisala na fotografijo: «DRAGIM BRALCEM 'PRIMORSKEGA' Z VSEM SRCEM».

Hvala, Lilla.

TRŽAŠKI DNEVNIK

Izjava tržaške PLI o Titovem obisku

Tiskovni urad liberalne stranke nam je poslal izjavo tajnika pokrajinskega komiteja PLI odv. Traunerja o uspehu Titovega obiska v Italiji.

«Liberalci so že podčrtali», je dejal Trauner, «važnost boljših odnosov med Italijo in Jugoslavijo in preveva nas občutek, tudi po branju uradnih komunikejev, da je Titov obisk prispeval k utrditvi teh dobrih odnosov, katerih posledica je, kljub različnim družbenim sistemom, najbolj odprta meja v Evropi.

Pomisleki, ki so jih razširili določeni krogi, so — po objavi skupnega sporočila — razblinjeni, ko piše v njem, da je treba rešiti ostala vprašanja v duhu sodelovanja.

Za tržaško gospodarstvo so važna nekatera vprašanja, o katerih se je vil pogovor. Med temi predvsem promet skozi tržaško pristanišče v perspektivi koordinacije dela med Reko, Trstom in Koprom, nadalje ureditev prometnih žil, voda Timave, da se odpravi onesnaženje itd.»

PSDI proti referendumu za odpravo razporoke

PSDI vabi svoje člane, simpativerje in volivce naj ne podpisujejo peticij za razpis referenduma proti razporoki v Italiji. V svoji izjavi ugotavlja namreč, da je to le poskus ločiti italijansko ljudstvo na dva dela, kot se je že zgodilo kdaj v preteklosti. Pri tem bi namreč šla ločnica med vernimi in tistimi, ki ne ubogajo cerkvenih oblasti. Zato pa je italijansko ljudstvo samo, spontano, po izglasovanju nujnega zakona o razporoki, omejilo uporabo tega zakona le za najbolj nujne in nevzdržne primere.

10 milijonov za pogozdovanje goličav na Tržaškem krasu

Deželni odbor je te dni sprejel vrsto sklepov v zvezi z agrarno bonifiko in gozdarstvom v naši deželi. Gre za vrsto posegov, ki jih je predložil odbornik za kmetijstvo Comelli, in ki se nanašajo na speljavo namakalnih naprav in gozdnih cest, na pogozdovanje in podobno. Deželni odbor je v tem okviru določil vsoto 400 milijonov lir za bonifikacijske posege v letu 1971. Sredstva bodo nakazali deželnim konzorcijem za izvajanje bonifike. Za razna dela, ki naj se izvedejo v hribovitih krajih, je deželni odbor nakazal iz tega naziva vsoto 550 milijonov lir. Glavnina teh sredstev je seveda namenjena videmski pokrajini in ustanovam, ki delujejo v njenem okviru, tržaški gozdarski inšpektorat pa bo prejel 10 milijonov lir, s katerimi bo poskrbel za pogozdovanje kraških goličav.

Izjavi Slovenskega kulturnega kluba

Slovenski kulturni klub v Ul. Donizetti 3 je te dni zavzel stališče do enojezičnih, samo italijanskih seveda, tabel z urniki maš in pravi:

«Osnova za dejansko enakopravnost Slovencev v Italiji je načelo dvojezičnosti. Dejansko se dvojezičnost izvaja tudi z dvojezičnimi napisi. Zadnje čase smo opazili nekaj dvojezičnih tabel, ki jih je postavila tržaška pokrajina, nekaj dvojezičnih napisov in imen cest po slovenskih možeh v tržaški občini, okoliške občine skušajo dosledno izvajati načelo dvojezičnosti. Cestne table z urniki maš, ki so jih postavile razne ustanove, pa so izključno v italijanščini. Medtem ko so na Južnem Tirolskem dvojezične, so v tržaški pokrajini le v italijanščini celo tam, kjer so slovenski verniki v večini in so v cerkvi le slovenske maše. Table so postavljene predvsem za turiste, ki so spričo najbolj odprte meje v Evropi pretežno iz sosednje Slovenije.

Table, ki nosijo napis le v italijanščini torej teptajo načelo dvojezičnosti, diskriminirajo in žalijo slovenske državljane in vernike ter pri namenu, da so kažipot turistom, opravljajo svojo nalogo le delno. Slovenska narodna skupnost v Italiji upravičeno zahteva, da se krivica popravi, in pričakuje v najkrajšem času ureditev dvojezičnih napisov.»

Isti Slovenski kulturni klub je naslovil tudi pismo Zvezi študentov Slovenije in izvršnemu odboru skupnosti študentov LVU in MVZ, v katerem pravi, da so slovenski dijaki v Trstu z zadovoljstvom prebrali njihovo izjavo o zamejskih Slovencih. «Kot ste sami opazili — so zapisali med drugim — je še veliko nerešenih vprašanj, ki težijo slovensko narodno skupnost v Italiji. Pri njihovem reševanju potrebujemo podporo Slovencev v matični domovini». Na kraju pa pripominjajo, da so v svoji izjavi «pozabili na prav tako težko vprašanje umetnega naseljevanja na slovenskem etničnem ozemlju, kar grozi, da se bodo načrtno poitalijančili čisto slovenski kraji.»

Pri openski mitnici čelno trčenje avtov

Včeraj sredi popoldneva so na ortopedskem oddelku sprejeli s prognozo okrevanja v 25 oziroma v 30 dneh 50-letnega Omera Gregorija iz Ul. D'Alviano in 36-letnega Giovannija Lonzo iz Ul. Felluga. Oba sta bila precej potolčena in sta imela tudi nekaj zlomov.

Agenti cestne policije so pojasnili, da sta bila oba žrtvi prometne nesreče, ki se je pripetila na državni cesti 202 pri mitnici na Opčinah. Tam je namreč prišlo do trčenja med fiatom 600, s katerim je bil Gregori v družbi z Lonzo namenjen v Sesljan, in alfo guilia, s katero je 29-letni Dario Taucar iz Ul. Boveto privozil z nasprotne smeri.

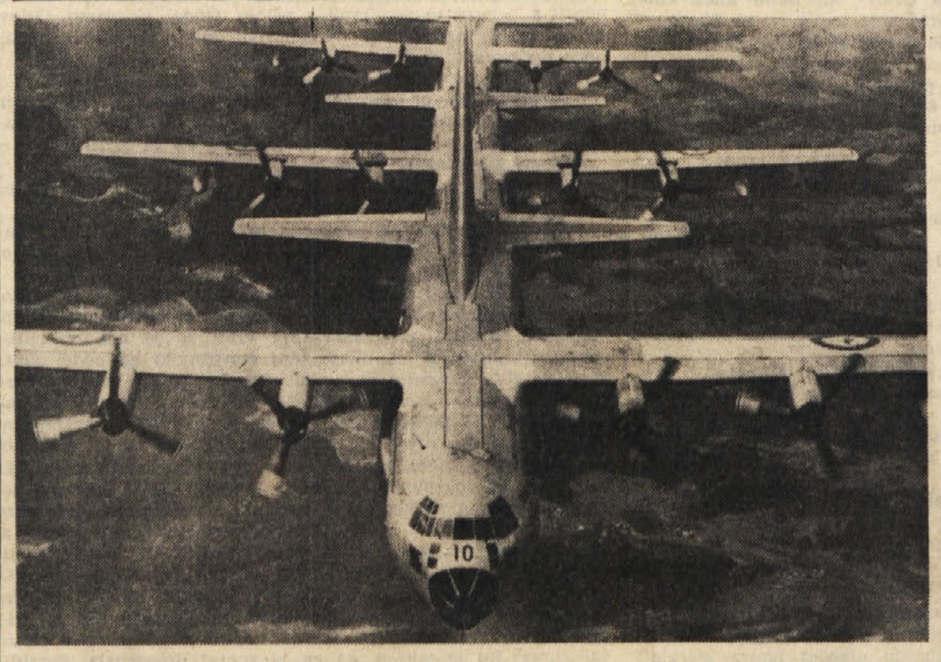

Tri ali eno? Najbolje bo: tri letala, eno za drugim...

RADIO TELEVIZIJA

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.40 Radio za šole; 12.00 Na cordovox igra Bonzagni; 12.10 Brali smo za vas; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Tržaški mandolinski ansambel; 17.20 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Radio za šole; 18.50 Koncertisti naše dežele; 19.10 Higiena in zdravje; 19.20 Jazzovski ansambli; 19.40 «Beri, beri rožmarin zeleni»; 20.00 Šport; 20.35 Simf. koncert; 22.00 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.40 Orkestri; 16.00 Simfonični koncert; 16.35 Videmski jazz orkester.

KOPER

6.30, 7.00, 10.00, 12.30, 14.00, 14.30, 16.00, 17.00, 19.15, 23.30 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.00 Razni pevci; 8.30 Današnji gostje; 9.00 Kotiček za najmlajše; 9.15 Mali glasovi; 9.30 «20.000 lir za vaš spored»; 10.05 Juke box; 10.30 Trobentač Georges Jouvin; 10.45 Plošče RCM; 11.00 Majhne umetnine velikih mojstrov; 11.30 Poslušajmo jih skupaj; 12.00 in 12.45 Glasba po željah; 14.05 O notranji politiki; 14.15 Ansambel «The Beatles»; 14.40 Zabavna glasba; 15.00 Prenos RL; 15.30 Od Triglava do Jadrana; 16.20 Iz priljubljenih oper; 17.10 Novosti Ariston; 17.30 Za vas, mlade; 18.00 Jazz pregled 1971; 18.20 Operna glasba; 19.00 Zimmermanov orkester; 19.30 Prenos RL; 22.15 Novo in moderno; 22.35 Komorna glasba; 23.00 Prenos RL.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 8.30 Jutranja glasba; 9.15 Vi in jaz; 11.30 Galerija melodrame; 12.31 Federico itd. itd.; 13.15 «Off Jockey»; 14.00 Veselo popoldne; 16.20 Za vas mlade; 19.00 Primerjanje izvajalcev; 19.30 Pesmi; 20.20 Radijska priredba: «Filippo l'Impostore»; 21.55 Kvartet Guarnieri; 23.05 Danes v parlamentu.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila; 8.40 Orkestri; 9.50 «Baraba»; 10.05 Pesmi za vse; 10.35 Telefonski pogovori; 12.35 «Formula uno»; 14.00 in 18.05 Kako in zakaj; 15.00 Ne vse, toda o vsem; 15.15 Znani motivi; 15.40 Enotni razred; 16.05 Odprti studio; 18.15 Plošče; 18.45 Novosti; 19.02 Spored s F. Ciglianom; 20.10 Tedenski pregled opernih prireditev; 21.00 Spored z Delio Scalo; 22.40 Radijska igra; 23.05 Lahka glasba.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 11.00 Koncerti J. S. Bacha; 11.40 Italijanska sodobna glasba; 12.20 Vzporedne skladbe; 13.00 Medigra; 14.00 Umetnine; 14.30 Strnjena drama; 15.30 Portret avtorja; 16.15 Primo Levi: «Intervju v podjetju»; 17.00 Pregled tujega tiska; 17.20 Strani albuma; 17.35 Glasba izven sheme; 18.45 Pregled kulturnega življenja; 19.15 Vsakovečerni koncert; 20.15 Ob stoletnici Leninovega rojstva; 21.30 «Mahler 1971».

FILODIFUZIJA

8.00 in 17.00 Koncert za začetek; 9.15 in 18.15 Italijanska sodobna glasba; 9.45 in 18.45 Baročni koncert; 10.10 in 19.10 Bruno Maderna; 10.20 in 19.20 Operna glasba; 11.00 in 20.00 Medigra; 12.00 in 21.00 Klasična glasba; 12.20 in 21.20 Friedrich Kuhlaw; 12.30 in 21.30 Plošča v izložbi; 13.30 in 22.30 Simfonični koncert; od 15.30 do 16.30 Komorna glasba — stereo.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 22.00, 23.00, 24.00 Poročila; 8.10 Operna matineja; 9.05 Za mlade radovedneže; 9.20 Iz glasbenih šol; 9.40 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe; 10.15 Pri vas doma; 12.10 Inštrumentalne pesmi in plesi Mihaela Rožanca; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Lahka glasba; 13.15 Zabavna glasba; 14.10 Koncertni valčki; 14.30 Pet minut za EP; 14.35 Naši poslušalci čestitajo; 15.30 Glasbeni intermezzo; 15.40 Fantazija in valček; 16.00 «Vrtiljak»; 16.40 Na obisku v studiu 14; 17.10 Jezikovni pogovori; 17.25 Naša glasbena galerija; 18.15 R. Wagner: prizor opere «Mojstri pevci nürnberški»; 18.40 Naš razgovor; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Glasbene razglednice; 19.30 Novice, komentarji, šport; 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana v stereo studiu; 22.15 S festivalov jazza; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Popevke jugoslovanskih avtorjev.

ITAL. TELEVIZIJA

10.00 Kinematografski spored; 12.30 Kulturna oddaja; 13.00 Sever kliče Jug, Jug kliče Sever; 13.30 Dnevnik; 17.00 Spored za najmlajše; 17.30 Dnevnik; 17.45 TV za otroke; 18.45 Primerjava mnenj; 19.15 Kulturna oddaja; 19.45 Športni dnevnik in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 «L'ultimo pianeta»; 22.00 Športna sreda; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

16.00 Evrovizijski prenos kolesarske dirke (proga Gand — Wevelgen); 21.00 Dnevnik; 21.20 Italijanski filmi: «Viaggio in Italia»; 22.45 Oddaja Ilaria Fioreja; 22.15 Medicina danes.

JUG. TELEVIZIJA

20.00 in 23.15 Dnevnik; 18.15 TV v šoli; 17.45 «Pika Nogavička»; 18.15 Obzornik; 18.30 Zabavna glasba; 19.05 od filma do filma; 19.20 Po sleden napredek; 20.30 Teh naših petdeset let; 21.20 Zgodbe za vas; 21.45 Jazz; 22.20 Nogometno srečanje.